

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ "Η Αναγέννηση"

www.mesotopites.weebly.com • e-mail: anagenme@gmail.com
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33-172 37 ΔΑΦΝΗ • ΤΗΛ.: 210 9707417

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 257 • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020 • Κωδικός 2960 Χ+5

ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟ ΑΡΕΘΟ ΤΟΥ Δ.Σ.

Τα καλύτερα όνειρά μας είναι τα συλλογικά! Αυτό εκφράζει η πορεία του Συλλόγου μας, που έκλεισε φέτος σαράντα τέσσερα χρόνια δράσης. Ένας κόσμος ολόκληρος με πολλή δουλειά, αγώνα, αισιοδοξία κι ευθύνη, κατάφερε να πλάσει έναν Σύλλογο, που όλους τους αγκαλιάζει, για όλα νοιάζεται κι έχει στραμμένο το βλέμμα συνεχώς στο αύριο. Ένας Σύλλογος που δεν έπαψε στιγμή να βασίζει την πολυχρόνη, συνεπή και πολυσχιδή δράση του στις αξίες της ενότητας, της ανιδιοτέλειας, της αγάπης και της προσφοράς στον τόπο και στους ανθρώπους.

Αυτόν τον δρόμο συνεχίσαμε κι αυτά τα δύο χρόνια που τούτο το Διοικητικό Συμβούλιο δούλεψε μαζί με όλους τους φίλους και τα στελέχη του Συλλόγου. Κι αυτόν τον δρόμο θα συνεχίσει το νέο Δ.Σ., που θα προκύψει από τις εκλογές της 26ης Ιανουαρίου 2020. Μέσα στον καινούργιο χρόνο καλούμαστε να υλοποιήσουμε το όραμα ετών, την αναπαλαίωση του υδρόμυλου στη Μαηλιόντα, μετά την ένταξη του έργου στο πρόγραμμα Leader. Δεν χωρά αμφιβολία πως και στο έργο αυτό, θα αναδειχθούν οι αξίες της συλλογικής δημιουργικότητας. Η συνέπεια και η ευθύνη, η διαφάνεια και οι σωστές διαδικασίες, η συνένωση του μεσοτοπίτικου δυναμικού, η ανάδειξη των δημιουργικών δυνάμεων του τόπου κι η μακρόπνοη προοπτική μιας δράσης, που μπορεί να αποτελέσει έναν ακόμη πόλο ανάπτυξης και προόδου του.

Καλούμαστε ταυτόχρονα να δώσουμε μια νέα ώθηση στη συλλογική καθημερινότητα. Τούτος ο Σύλλογος είναι ζωντανός, με εφθιαστική ορμή, γιατί κάθε του δράση δεν είναι αποσπασματική, έχει συνέχεια και συνέχεια, καθώς ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στηρίζεται στην αγάπη των μελών και των φίλων του. Αυτός είναι ο λόγος που κάθε μέρα η αίθουσα είναι ένα αληθινό εργαστήριο παραγωγής πολιτισμού, με τη λειτουργία των δημιουργικών τμημάτων και των επιτροπών. Στα υπάρχοντα τμήματα λειτουργούν, εδώ κι έναν χρόνο, δύο ακόμη, η εκμάθηση υπολογιστών κι η δημιουργία νέας θεατρικής ομάδας, της οποίας θα καμαρώσουμε τη δουλειά στις παραστάσεις που οργανώνονται μέσα στον Μάρτιο.

Αγαπητοί φίλοι,

Σας ευχαριστούμε που στέκεστε δίπλα στο Σύλλογο από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα. Ευχαριστούμε που νιώθουμε κάθε στιγμή -εύκολη ή δύσκολη- την αγάπη, την εμπιστοσύνη, τη ζεστασιά της καρδιάς σας. Ο δικός σας λόγος, το χαμόγελο και το φωτεινό βλέμμα όλων σας δίνει δύναμη σ' όλα τα Διοικητικά Συμβούλια.

Ό,τι καταφέραμε, όλα τούτα τα χρόνια, το πετύχαμε όλοι μαζί κι έτσι θα συνεχίσουμε! Καλή Χρονιά!

Υγεία, Ειρήνη, Προκοπή!

Το Δ.Σ.

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΣ

- Κυριακή 12 Ιανουαρίου 18.00
Πρωτοχρονιάτικη πίτα
Στην αίθουσα του Συλλόγου
- Κυριακή 19 Ιανουαρίου 20.00
Θέατρο Αλίκη «Μάμα Ρόζα»
Πληροφορίες & συμμετοχές Αρτέμης Φιλιππίδης
τηλ. 6932416314
- Κυριακή 26 Ιανουαρίου 9.00
Γενική Εκλογοαπολογιστική Συνέλευση
- Παρασκευή 13 & Παρασκευή 27 Μαρτίου 18.30
**Η θεατρική μας παράσταση
«Πείραμα Στοχασμού»**
Δημοτικό Θέατρο Ηλιούπολης

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

ΓΡΑΦΕΙ Η ΑΝΤΖΕΛΑ ΚΟΝΤΟΥ

Τι μπορεί να συμβεί όταν δεκατρείς άνθρωποι, ολότετα διαφορετικοί μεταξύ τους, ξαφνικά εγκλωβίζονται σε ένα χώρο χωρίς δυνατότητα διαφυγής; Θα καταφέρουν να επικοινωνήσουν ή οι κοινωνικές τους διαφορές θα σταθούν εμπόδιο; Τι μπορεί να περιέχουν τα διαφορετικά «μπαγκάζια» ζωής που ο καθένας κουβαλά και πώς θα επηρεάσουν τους άλλους;

Σε μια «κλειστοφοβική» ατμόσφαιρα όπου διέξοδος δεν υπάρχει, οι άνθρωποι της διπλανής πόρτας αποκτούν τη δύναμη που τους έλειπε και οι υψηλά ιστάμενοι χάνουν την ταξική τους υπεροχή. Τα σύμβολα καταρρέουν, οι τύποι παύουν να ισχύουν και όλα αλλιάζουν.

Δημοτικό Θέατρο Ηλιούπολης
(Σοφοκλή Βενιζέλου 114 και Κουντουριώτου)

13 & 27 Μαρτίου 2020
και ώρα 18.30

Σας περιμένουμε με πολλή χαρά
στη νέα μας θεατρική παράσταση

ΠΕΙΡΑΜΑ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ
Ιστορίες του κ. Κόινερ
Μπέρτολντ Μπρεχτ

Θεατρική ομάδα

Συλλόγου Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η Αναγέννηση»
Διασκευή – Σκηνοθεσία: Μαρίνα Δημητρίου

Πρόκειται για το έργο με τίτλο «Πείραμα στοχασμού», που θα παρουσιάσει η νέα θεατρική ομάδα του Συλλόγου Μεσοτοπιτών με την καθοδήγηση της θεατρολόγου-σκηνοθέτη **Μαρίνας Δημητρίου**. Με αφορμή τα διηγήματα του Μπέρτολντ Μπρεχτ «Ιστορίες του κυρίου Κόινερ» δημιουργήθηκαν οι χαρακτήρες του έργου. Η κα Δημητρίου και η θεατρική ομάδα έκαναν ένα γοητευτικό και πολύ δημιουργικό ταξίδι στον κόσμο του διάσημου και διαχρονικού συγγραφέα προσπαθώντας να μπουν στη δική του κοσμοθεωρία. Το αποτέλεσμα ήταν ένα νέο θεατρικό έργο που συνέγραψε η κα Δημητρίου, που χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος οι χαρακτήρες δρουν εξαρτώμενοι απ' τις ιστορίες του Μπρεχτ, ενώ στο δεύτερο μέρος κόβουν τα νήματα, κρατώντας βέβαια συνέχεια χαρακτήρα.

συνέχεια στη σελίδα 6

Προμηθευτείτε το Ημερολόγιο 2020 του Συλλόγου με τίτλο «Τα παιδιά δημιουργούν»
Αθήνα: Αρτέμης Φιλιππίδης - 6932416314

Μεσότοπος: Ευπραξία Πιπίνη - 6976120927 & Σαπφώ Βαλλήνη - 6946727553

Μυτιλήνη: Θύμιος Βασιλογιάννης - 6943570724 & Θύμιος Σαραντίδης - 6976780911

Διαβάστε σχετικά στη σελίδα 7.

Ο Σύλλογος εύχεται το 2020 να φέρει σε σας και στις οικογένειές σας υγεία, ευημερία και ειρήνη!

Σε εκδήλωση για την απελευθέρωση του νησιού μας από τον οθωμανικό ζυγό, που διοργάνωσε η «Λεσβιακή Παροικία», έλαβε μέρος η χορωδία του Συλλόγου μας. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων το Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019. Το πρόγραμμα περιελάμβανε προβολή βίντεο σχετικού με την ιστορική επέτειο, καθώς και ομιλία του φιλόλογου καθηγητή κ. **Γιώργου Διγιδίδη**. Τέλος τη σκυτάλη ανέλαβε η χορωδία του Συλλόγου μας, αποδίδοντας λεσβιακά τραγούδια με τη συνοδεία του **Βαγγέλη Σαραντίδη** στο βιολί, του **Ιγνάτιου Σαραντίδη** στο λαούτο, της **Ελένης Κασάπη** στο σαντούρι και του **Αδάμ Κασάπη** στο ούτι, ενώ κατά την έξοδο περίμενε κέρασμα τους παρευρισκόμενους.

Εύα Καφετζή

Συχαρητήρια αρμόζουν στους συγχωριανούς μας που συμμετείχαν στον φετινό κλασικό Μαραθώνιο της Αθήνας στις 10-11-2019, **Παναγιώτη Μιχαηλίδη, Γιώργο Ζαγκούλη, Δέσποινα Μαρίνου, Βασίλη Μπάκα και Δέσποινα Καραμάνη**. Ο «παλιός» δρομέας Παναγιώτης Μιχαηλίδης μας ανέφερε ότι στα 17 χρόνια που τρέχει, συμμετέχει αποκλειστικά και μόνο στον κλασικό Μαραθώνιο και σε καμία άλλη διοργάνωση, διότι αγωνίζεται για μια ιδέα εμπνεόμενος από τα ιδανικά του Λαμπράκη για την ειρήνη. Του ευχόμαστε υγεία και πολλές ακόμα συμμετοχές, όπως και σε όλους όσους δοκιμάζουν τις αντοχές τους στο αγώνισμα.

Τα μέλη του Δ.Σ. **Δημήτρης Βουδούρης, Άντζελα Κοντού και Αρτέμης Βουδούρης** κατέθεσαν στεφάνι εκ μέρους του Συλλόγου και του Δ.Σ. τιμώντας την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου.

Πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου σύσκεψη στελεχών του Συλλόγου προκειμένου να γίνει ενημέρωση για τα τρέχοντα ζητήματα και ειδικότερα για το έργο αποκατάστασης του μύλου.

Με χαρά βρεθήκαμε στην εκδήλωση με τίτλο «ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΣΤΟ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ» που πραγματοποίησαν οι «**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΛΗΣ**» μαζί με την **ΕΝΩΣΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ** στο Δημοτικό θέατρο της Ηλιούπολης, την Κυριακή 1 Δεκεμβρίου. Η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στον ελληνοισμό της Μ. Ασίας, μια περιοχή που από τα βάθη των αιώνων ο ελληνικός πολιτισμός είχε αφήσει ανεξίτηλη τη σφραγίδα του διατηρώντας την και στη νεότερη ιστορία της χάρη στην έντονη παρουσία του ελληνικού στοιχείου, που αποτέλεσε βασικό παράγοντα οικονομικής και πνευματικής

άνθησης της περιοχής. Μια μακρόχρονη ιστορία που δεν σβήνει από τη σκέψη και την καρδιά όλων των Ελλήνων. Η χορωδία της Ένωσης Μικρασιατών Μελισσιών με τη συνοδεία της ορχήστρας παραδοσιακών οργάνων «**Ηδύφωνο**» και

τους χορευτές του τμήματος ενηλίκων παραδοσιακών χορών του Εκπολιτιστικού Εξωραϊστικού Συλλόγου Αγίας Μαρίας «**Η Πρόοδος**» με τη διδασκαλία του συγχωριανού μας **Μιχάλη Βουβέλη** ξεσήκωσαν το κοινό με τραγούδια και χορούς της Μ. Ασίας.

Για πρώτη φορά διοργανώθηκε χριστουγεννιάτικο μπαζάρ στο Σύλλογο κι η ανταπόκριση του κόσμου ήταν πολύ μεγάλη. Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους ήρθαν να κάνουν τα ψώνια τους, μα κυρίως τους φίλους που με μεγάλη προθυμία ανέλαβαν να ετοιμάσουν τις πρωτότυπες και χειροποίητες δημιουργίες τους για να

τις προσφέρουν προς πώληση (διακοσμτικά, κεριά, δώρα, σαπούνια, διάφορα γλυκά κλπ): **Μυρσίνη Α. Βουδούρη, Ζουμπουνέλλη Στέλιο, Κοβιού Τασία, Κοντό Βασίλη, Κοντού Άντζελα, Κοντού Μίνα, Μιηδάτου Κική, Παπουσή Μπάμμη, Πουλικάκου Ελευθερία, Φιλιππίδη Χρύσα, Χυδεριώτου Μάχη**.

Μετά το πέρας της ορισμένης προθεσμίας που είχε δοθεί, ανοίχθηκαν οι φάκελοι των υποψηφίων αρχιτεκτόνων-πολιτικών μηχανικών που υποβλήθηκαν για την εκπόνηση των σχεδίων του έργου αποκατάστασης του μύλου Καταχανά καθώς και την επίβλεψη της εκτέλεσής του. Οι προσφορές αξιολογήθηκαν από την επιτροπή αξιολόγησης και κατόπιν συζήτησης στο Διοικητικό Συμβούλιο, κρίθηκε καταλληλότερη η προσφορά της κας **Ιωάννας Βαλλίνα**. Κατόπιν αυτού το Δ.Σ. αποδέχεται τη συγκεκριμένη προσφορά. Επίσης το Δ.Σ. έλαβε μία και μοναδική προσφορά για τεχνική υποστήριξη του ίδιου έργου από τον κ. **Λάμπρου**, την οποία και αποδέχεται.

Άντζελα Κοντού

Την Παρασκευή 22/11 εορτάστηκαν και τιμήθηκαν τα «**ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 2019**» στην φιλόξενη αίθουσα του Ιδρύματος ΘΕΟΧΑΡΑΚΗ. Πλήθος κόσμου και επισήμων παρευρέθηκαν στην εκδήλωση τιμής και μνήμης της Απελευθέρωσης του Βορειοανατολικού Αιγαίου το 1912 με τίτλο «**ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ**», που συνδιοργανώνουν κάθε χρόνο οι Ομοσπονδίες, οι Αδελφότητες και οι Σύλλογοι των νησιών. Κύριος ομιλητής ήταν ο κ. **Κώστας Κατσιγιάννης**, πολιτικός μηχανικός Ε.Μ.Π. και πρώην γενικός διευθυντής του ΕΟΤ, ο οποίος μίλησε και ανέλυσε τα ιστορικά δεδομένα και γεγονότα της εποχής της Απελευθέρωσης των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου το 1912 κατά χρονολογική σειρά, αναδεικνύοντας παράλληλα τους πρωταγωνιστές. Προσκεκλημένο ήταν το χορευτικό του συλλόγου μας που εμφανίστηκε στην αρχή της εκδήλωσης αποσπώντας το έντονο και παρατεταμένο χειροκρότημα του κοινού.

Βασίλης Βογιατζής

Ο Σύλλογός μας είχε την ευκαιρία, για άλλη μια φορά, να προσφέρει μια εύθυμη νότα, μια πινελιά του πολιτισμού μας, σε πολλούς ανθρώπους, και να βιώσει μια ακόμη νέα εμπειρία. Προσκεκλημένοι στο **1ο Νεανικό Θεατράκι Γλυφάδας** παραδοσιακών χορών, που πραγματοποιήθηκε στο θέατρο «Μελίνα Μερκούρη» στις 08/12/2019, συγχρωτιστήκαμε με συλλόγους από

άλλα μέρη της Ελλάδας και είχαμε την ευκαιρία και εμείς, όπως και αυτοί, να βιώσουμε ένα κομμάτι του εαυτού τους, της καταγωγής τους. Όλοι οι χορευτές, δίνοντας τον καλύτερό μας εαυτό, καταφέραμε να φέρουμε εις πέρας την εκδήλωση με επιτυχία. Το χορευτικό

μας αντιπροσωπεύσαμε, ανά ζευγάρια, οι: **Αλεξάνδρα Καξηρή-Δημήτρης Βουδούρης, Ελένη Κασάπη-Γιώργος Χαρατσής, Μαρίνα Βογιατζή-Μαρία Κουρλή, Κώστας Πιπίνης-Γιάννης Βαθελής, Αναστασία Γαλανάκη-Μαργαρίτα Καθαμώτου**.

Ως η δεύτερη χορευτική εκδήλωση που συμμετέχω, αν με ρωτούσε κανείς, οφείλω να ομολογήσω ότι, κάθε φορά, νοιώθω όλο και πιο γεμάτη, όλο και πιο χαρούμενη, γιατί ο χορός είναι κάτι που ενώνει, κάτι που μιλάει, κάτι που αγγίζει, κάτι που ζεσταίνει. Ο χορός είναι ο τόπος μας και ο τόπος μας είμαστε εμείς. Είναι κάτι που αγαπάω και είναι ένα κομμάτι καρδιάς και εαυτού, το οποίο δεν θα πάψει ποτέ, κάθε φορά που θα χορεύω, να με ταξιδεύει πίσω, στο νησί, στον Μεσότοπο, στο Ταβάρι.

Μαρία Ευστρ. Κουρλή

ΤΟ ΨΑΡΟΓΛΕΝΤΙ ΜΑΣ

Το Ψαρογλέντι διοργανώθηκε και φέτος στο Σύλλογο Μεσοτοπιτών στις 9 Νοέμβρη. Σε μια δύσκολη για μετακινήσεις βραδιά με κλειστούς δρόμους λόγω νυχτερινού μαραθώνιου, όσοι κατάφεραν να φτάσουν στη Δάφνη, πέρασαν μια όμορφη βραδιά.

Σε ζεστή ατμόσφαιρα φάγαμε τα μεζεδάκια μας, ήπιαμε το κρασάκι μας, χορέψαμε και τραγουδήσαμε όλοι μαζί! Όλα, όπως πάντα άλλωστε, ετοιμάστηκαν από εμάς και θερμά ευχαριστούμε όσους βοήθησαν.

Στην κουζίνα το γενικό πρόσταγμα είχε και πάλι ο αγαπημένος μας μάγειρας, **Χρήστος Πιπίνης**, που πιάνει

τα τηγάνια και τα κάνει κι αναστενάζουν! Από κοντά η **Γιώτα Πλωμαρίτου**, η **Άντζελα Κοντού** και η **Ειρήνη Γουγή**. Στο σερβίρισμα ο **Βασίλης Βογιατζής**, ο **Αρτέμης Βουδούρης** κι ο **Δημήτρης Βουδούρης**.

Στην ορχήστρα ο μαέστρος μας, **Φίλιππος Ρέμμας**, με το μπουζούκι του μαζί με τον **Γιώργο Παπαδόπουλο** στην κιθάρα και το **Δημήτρη Σκέντο** στα κρουστά και στο τραγούδι ο **Χρήστος Καραστεφανής**, η **Χριστίνα Τσαλαβούτη**, η **Εύα Καφετζή** κι ο **Σπύρος Βογιατζής** σε πρώτη εμφάνιση!

Ευχαριστούμε επίσης όσους ανέλαβαν διάφορα άλλα καθήκοντα, όπως η **Μαρία Κουρλή**, ο **Αρτέμης Φιλιππίδης**, ο **Γαβρίηλος Παπαβασιλείου**, η **Νίκη Ρεπάνη** κ.ά.

Ευχαριστούμε τα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου που μας τίμησαν με την παρουσία τους. Όμορφο είναι, αντί να κάνουμε διαδικτυακά πλάκ ο ένας στον άλλο, να μη χανόμαστε στους ρυθμούς της πρωτεύουσας, να ανταμώνουμε και να κοιταζόμαστε, να τσουγκρίζουμε τα ποτήρια μας και να χορεύουμε με την ψυχή μας!

Και σε άλλα με υγεία και περισσότερο κόσμο!

Άντζελα Κοντού

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΑΥΛΙΑΝΗ

Ο Σύλλογος όπως κάθε φθινόπωρο, πραγματοποίησε την ημερήσια εκδρομή του με προορισμό αυτή τη φορά την όμορφη και γραφική Παύλιανη. Οι συμμετοχές αρκετές, συμπλήρωσαν 2 πούλμαν, ένδειξη ότι όλοι μας νοιώθουμε την ανάγκη να ξεφύγουμε έστω και μια μέρα από τη καθημερινότητά μας και να αλλάξουμε συνήθειες και παραστάσεις.

Εδώ θα αναφερθώ στην αξία του ταξιδιού, στην ανάγκη του ανθρώπου να μετακινείται, στις εμπειρίες που αποκομίζει γνωρίζοντας άγνωστα μέρη, στην ικανοποίηση της πραγμάτωσης ενός ταξιδιού (μικρού η μεγάλου, δεν έχει σημασία) και στην ευχάριστη αναμονή του τι πρόκειται να δει και να συναντήσει. Η γοητεία του άγνωστου είναι αυτή που συνεπαίρνει τον ταξιδευτή, μα και ο δρόμος που θα τον οδηγήσει σε αυτή. Πολλές φορές η διαδρομή, η εναλλαγή των εικόνων, η αλληλουχία στις σκέψεις του, παίρνουν μεγαλύτερη αξία από αυτή του τελικού προορισμού. Προσωπικά είχα την τύχη να ταξιδέψω πολύ, όμως ποτέ δεν είπα φτάνει, ποτέ δε χόρτασα να ταξιδεύω, ποτέ δε με κούρασε κανένα ταξίδι και ποτέ δε θα πάψω να αγαπώ τα ταξίδια.

Ο Καβάφης είχε πει «Στο νου σου να έχεις την Ιθάκη. Το φθάσιμον εκεί, είναι ο προορισμός σου. Αλλά μη βιάζεσαι το ταξίδι σου διόλου, καλύτερα χρόνια πολλὰ να διαρκέσει και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί, πλούσιος με όσα κέρδισες στο δρόμο».

Η ζωή είναι τόσο μικρή αλλά ικανή να μας δώσει μεγάλες συγκινήσεις και απολαύσεις. Ο μεγάλος Νίκος Καζαντζάκης είχε γράψει σχετικά: «Ερχόμαστε από μια σκοτεινή άβυσσο-καταλήγουμε σε μια σκοτεινή άβυσσο. Το μεταξύ φωτεινό διάστημα το λέμε ζωή». Ζήστε λοιπόν όσο πιο έντονα μπορείτε αυτό το μικρό διάστημα. «Μια αστραπή είναι η ζωή μας, μα προλαβαίνουμε».

Η Παύλιανη είναι ένα χωριό της ορεινής Φθιώτιδας, χτισμένη στις καταπράσινες πλαγιές της Οίτης. Ο δρόμος που οδηγεί σε αυτή μετά την εθνική οδό, ελίσσεται ανηφορικά μέσα σε ένα μαγευτικό τοπίο όπου ξεκουράζεται το βλέμμα προτού καταλήξει στην κοιλάδα του Σπερχειού.

Οι κάτοικοι του χωριού λίγοι, όμως ζωντανεύει με τους επισκέπτες που είναι πολλοί, ειδικά τις Κυριακές. Ταβέρνες με νόστιμα φαγητά ικανοποιούν κάθε γούστο. Η δική μας παρέα χωρίστηκε σε δύο ομάδες και όλοι κατά γενική ομολογία περάσα-

με καλά απολαμβάνοντας τα τοπικά εδέσματα.

Ο καιρός δεν στάθηκε σύμμαχος αυτή τη φορά και η βροχή μας χάλασε λίγο τα σχέδια. Όμως οι περισσότεροι κάναμε τη βόλτα μας μέχρι και την Άνω Παύλιανη και απολαύσαμε το χιούμور των κατοίκων που είναι αποτυπωμένο με έξυπνο τρόπο. Ζωγραφιές ακόμα και στους κάδους απορριμμάτων, στους τοίχους, στα παράθυρα, στις στέγες.

Επισκεφθήκαμε το πετρόχτιστο παλιό Δημοτικό Σχολείο, κλειστό εδώ και 30 χρόνια, που τώρα φιλοξενεί το Κέντρο Ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης. Στην ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα, μια εθελόντρια του Κέντρου μας παρουσίασε τη βιοποικιλότητα και το φυσικό περιβάλλον της Οίτης. Το βουνό με τα πολλὰ φαράγγια και τους καταρράκτες, τα τρία ποτάμια και τα μεγάλα λιβάδια, φιλοξενεί μεγάλο αριθμό ενδημικών λουλουδιών και βοτάνων, ανάμεσα στα δάση κεφαλληνιακής ελάτης, συστάδες πεύκων και δρυών και δίπλα στα ποτάμια πλάτανια και σκλήθρα. Μέσα στα δάση ζει μεγάλη ποικιλία άγριων ζώων, όπως αρκούδες, λύκοι, αλεπούδες, ελάφια, ζαρκαδία, αγριόγατες, αετοί κλπ. Ο Εθνικός Δρυμός Οίτης αποτελεί προστατευόμενη φυσική περιοχή από το 1966, ενώ ανήκει και στο Δίκτυο Natura 2000.

Η εθελόντρια του Κέντρου μας μίλησε επίσης για την καθημερινότητα στο χωριό, όπου πλέον ζουν 50 κάτοικοι και μόνο 2 παιδιά, τις δυσκολίες, αλλὰ και την ομορφιά της ζωής σε υψόμετρο 1040 μ., ανάμεσα σε τέτοιο υπέροχο φυσικό περιβάλλον. Όσο για τα ευφάνταστα και χιουμοριστικά σκίτσα που κοσμούν τους τοίχους του χωριού, αλλὰ και τη δημιουργία του πάρκου, μάθαμε ότι όλα οφείλονται σε ένα ντόπιο, ξυλουργό στο επάγγελμα. Εκείνος, πριν 30 χρόνια, είχε την αρχική έμπνευση και την εμφύσησε σε ομάδα συγχωριανών, που κάθε χρόνο προσθέτουν κι αλλὰ. Έδωσαν έτσι στο χωριό ακόμα ένα λόγιο να το επισκεφθεί κανείς, εκτός του μοναδικού φυσικού κάλλους που το περιβάλλει.

Το πάρκο αναψυχής ανάμεσα στην Άνω και Κάτω Παύλιανη είναι απίστευτης ομορφιάς. Επισκεφτήκαμε το Μουσείο Υδροκίνησης που στεγάζει το νεροπρίονο, το νερόμυλο και τη νεροτριβή. Ο περίπατος στα όμορφα μονοπάτια δίπλα στα τρεχούμενα νερά με την σιγανή βροχή και την ομίχλη να σε τυλίγουν, αισθανόσουν σαν σε τοπίο βγαλμένο από κινηματογραφικό σενάριο.

Ο γυρισμός επισπεύσθηκε λιγάκι μιας και ο καιρός άρχισε να αγριεύει. Στο καθιερωμένο μας λαχνό μοιράστηκαν δωράκια, αρκετά από αυτά ευγενική προσφορά μελών και φίλων του Συλλόγου. Τους ευχαριστούμε όλους.

Τελειώνοντας εύχομαι σε όλους σας μια όμορφη χρονιά και να κάνετε πολλὰ ταξίδια.

Αρτέμης Φιλιππίδης

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΕΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

Ο Αθλητικός Σύλλογος Αετός Λέσβου πήρε μέρος για πρώτη φορά στο παγκόσμιο πρωτάθλημα Ακρόπολης κουνγκ φου στις 23 και 24 Νοεμβρίου με τη συμμετοχή 4 αθλητών του. Ο Δημήτρης Πιρίνης, η Μυρσίνη Βασιλά, η Μαρία Δουδωνή και η Ευδοκία Κουρλή έδωσαν το παρόν, έπειτα από την καθοδήγηση και την προπόνηση του δασκάλου τους Ανδρέα Κουρλή. Στο πρωτάθλημα συμμετείχαν 900 αθλητές από 19 χώρες. Οι αθλητές μας απέσπασαν 5 χάλκινα μετάλλια και 1 χρυσό κύπελλο. Συγχαρητήρια και καλή πρόοδο σε όλα τα παιδιά.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού σχολείου Μεσοτόπου την Κυριακή 15/12, διοργάνωσε χριστουγεννιάτικο παζάρι στο χώρο του αμφιθεάτρου, με πολλές χειροποίητες κατασκευές από τα μέλη του συλλόγου και λαχειοφόρο αγορά. Για τους μικρούς μας φίλους, με το Εργαστήρι Ρομποτικής mini 250, διοργανώσαμε Battle day όπου ενθουσίασε τα παιδιά! Η προσέλευση του κόσμου ήταν μεγάλη και το παζάρι έληξε με επιτυχία. Ευχαριστούμε τον Κώστα Ζαγκούλη για την προσφορά του με τις χειροποίητες δημιουργίες του, που δώρισε στο σύλλογό μας αλλά και τους συγχωριανούς μας για τη στήριξή τους!

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Ο ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ»

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

Ο πολιτιστικός σύλλογος διοργάνωσε για άλλη μια φορά τετραήμερη εκδρομή το Οκτώβριο. Φέτος ο προορισμός μας ήταν η Κέρκυρα. Έτσι στις 11 του Οκτώβρη αναχωρήσαμε ενενήντα άτομα από το χωριό με καλή διάθεση για τη μακρινή εκδρομή. Πρώτη μας στάση, μετά την άφιξή μας στο λιμάνι του Πειραιά, ήταν στον Ισθμό για το πρωινό μας καφεδάκι, μετά αναχώρηση για Αμφιλοχία, όπου καθίσαμε για μεσημεριανό και αμέσως μετά καφεδάκι στη καταπράσινη Πάργα και αναχώρηση για την Ηγουμενίτσα.

Αργά το απόγευμα μας υποδέχτηκε το νησί των Φαιάκων φωτισμένο. Την επόμενη το πρωί, αφού πήραμε το πρωινό μας, επισκεφτήκαμε το Ξακουστό Αχιλλείο, το ανάκτορο της αυτοκράτειρας της Αυστρίας Σίσσυ, ξεναγηθήκαμε και απολαύσαμε

την καλαισθησία μιας γυναίκας που αγάπησε τον τόπο αυτό, στη συνέχεια κατηφορίσαμε για το Ποντακονήσι, όπου προσευχηθήκαμε στην Παναγία της Βλαχέρνας και μετά περπατήσαμε και ξεναγηθήκαμε στη μεγαλύτερη πλατεία των Βαλκανίων, την επιβλητική Σπιανάδα, μάθαμε την ιστορία της και τις αλλαγές που υπέστη με τις διάφορες επιδρομές. Έπειτα απολαύσαμε τις τοπικές γεύσεις τρώγοντας στην πόλη της Κέρκυρας και καφεδάκι στις Μπενίτσες. Στο τέλος της μέρας επιστρέψαμε στο ξενοδοχείο, όπου μας περίμενε ένας φιλόξενος μάγειρας με τη χαρακτηριστική τραγουδιστή Κερκυραϊκή προφορά του, να μας δώσει να γευτούμε τις γεύσεις του τόπου του. Την επομένη αναχωρήσαμε για την τουριστική Παλαιοκαστρίτσα, όπου προσκυνήσαμε και καθίσαμε για μεσημεριανό, θαυμάζοντας τα γαλαζοπράσινα νερά και τη χρυσή άμμο. Την τελευταία μας μέρα στη Κέρκυρα κάναμε μια βόλτα στα στενά σοκάκια της πόλης, αποχαιρετώντας την. Το επόμενο πρωινό αναχωρήσαμε από το ξενοδοχείο και από το νησί αυτό, επισκεφτήκαμε για καφέ την Άρτα, απολαμβάνοντας τη θέα του καθηλωτικού γεφυριού, κάτω από τη δροσιά του γέρου πλάτανου και πήραμε το δρόμο της επιστροφής.

Ο σύλλογος θέλει να ευχαριστήσει όλο τον κόσμο που μας εμπιστεύτηκε και ξεπέρασε κάθε προσδοκία μας, μας στηρίζει σε όλες μας τις εκδρομές και να δώσουμε ραντεβού για του χρόνου. Ευχόμαστε υγεία σε όλους και να έχουμε καλές γιορτές.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Μια ξεχωριστή γιορτή διοργάνωσε ο σύλλογος για την ιστορική ημέρα του Πολυτεχνείου. Τη γιορτή άνοιξαν τα παιδιά του δημοτικού σχολείου τραγουδώντας τραγούδια για την ημέρα αυτή και στη συνέχεια διαβάστηκαν κείμενα, προβλήθηκαν βίντεο, εξιστορώντας τα γεγονότα εκείνης της ημέρας, αναγνώστηκαν ποιήματα από τους έφηβους, ξυπνώντας μνήμες. Ο σύλλογος ευχαριστεί όλους όσους συνέβαλαν γι' αυτή την εκδήλωση.

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΑΡΤΕΜΗΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΑΡΟΣ

Ο Παναγιώτης ήταν ένας άνθρωπος μέσης ηλικίας, μάλλον κοντός, με μαλλιά γκριζωπά κοντοκουρεμένα. Καταγόταν από το Πλωμάρι και έκανε τον πρματευτή γυρνώντας στα χωριά μ' ένα πανέρι γεμάτο μικροπράγματα για πούλημα: Κλωστές, κουβαρίστρες, κορδέλες, κουμπιά, χτένες, χτενάκια, τσιμπιδάκια, παραμάνες, παραμανάκια, βελόνες, δαχτυλήθρες, σουστές, κόπιτσες, λάστιχο για τα εσώρουχα κι ό,τι άλλο χρειάζομενο στις νοικοκυρές εκείνη την εποχή, λίγο μετά τον πόλεμο και την κατοχή. Το πανέρι ήταν με γερό χερούλι και το 'χε περασμένο κάτω απ' το αριστερό του χέρι, ενώ στο δεξί κρατούσε ένα μεγάλο καλάθι. Σ' αυτό έβάζε τα αβγά που τις πιο πολλές φορές του δίνανε αντί για χρήματα οι γυναίκες για τις αγορές τους. Αν τύχαινε μπορεί να έπαιρνε και καμιά κότα ή πετεινό.

Στον Μεσοτόπο, το χωριό μου, ερχόταν συχνά όπου είχε αρκετή πελατεία. Τον ξέρανε όλοι οι Μεσοτοπίτες και οι γυναίκες περίμεναν πότε θα φανεί για να ψωνίσουν τα χρειζόμενα. Χρήματα σχεδόν δεν υπήρχαν ποτέ και τον πλήρωναν σε είδος. Πολλές φορές έκανε κι ο ίδιος αγорές πληρώνοντας. Έτσι υπήρχε μια καλή σχέση συναλλαγής μεταξύ τους. Ήταν ένας βιοπαλαιστής που προσπαθούσε να βγάξει τίμια το ψωμί του.

Ερχόταν από το Πλωμάρι με γκαζολίνα που τον πήγαινε στο Ταβάρι κι από κει, με τα πόδια συνήθως, ανέβαινε στο χωριό, τέσσερα χιλιόμετρα

δρόμο. Η γκαζολίνα τον περίμενε, μπορεί να κάθιζε και δυο-τρεις μέρες ή όταν είχε δουλειά έφευγε και γύριζε να τον πάρει.

Βέβαια δεν ήταν μόνο αυτός, ήταν και δυο-τρεις άλλοι πρματευτάδες που έρχονταν εκείνα τα χρόνια στο χωριό. Ένας απ' αυτούς ήταν ο Σαράντος, που εμείς τα παιδιά τον λέγαμε μπάρμπα-Σαράντο, κι αυτός από το Πλωμάρι. Γυρνούσε στο χωριό και φώναζε: «Ο πρματευτής! Κότες, κοτόπουλα, πετεινούς, πετεινάκια, αυγά αγοράζω!». Οι πρματευτάδες αυτοί έρχονταν με βάρκες ή και με ζώα, άλογα, μουλάρια ή γαϊδούρια, από στεριά, πάνω στα οποία φόρτωναν την πρματεία τους. Αυτοί οι τελευταίοι πουλούσαν συνήθως υφάσματα. Εκείνη περίπου την εποχή, λίγο μετά, εμφανίστηκε κι ένας ντόπιος πρματευτής, Μεσοτοπίτης, ο μπάρμπα-Γιάννης ο Σκαρβέλης. Εδώ όμως μας ενδιαφέρει ο Παναγιώτης κι ένα περιστατικό που τον έκανε να μείνει αθησμόνητος σ' όλους τους χωριανούς εκείνης της εποχής.

Ήταν Σεπτέμβρης μήνας κι είχαν αρχίσει οι πρώτες φθινοπωρινές ψύχρες. Ο Παναγιώτης είχε έρθει στο χωριό με τις πρματείες του. Είχε και κοντύλια, μοθύβια, σβηστήρια και πένες. Εκείνες τις μέρες θα άνοιγε το σχολείο και όσο να 'ναι κάτι θα χρειάζονταν οι νοικοκυρές και για τα παιδιά τους. Έμεινε δυο-τρεις μέρες, έκανε τις συναλλαγές του κι η γκαζολίνα να ήταν πρνώ στο Ταβάρι για να τον πάρει πίσω. *συνέχεια στη σελίδα 5*

«ΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ»

Αυτός ήταν ο τίτλος της πολύ όμορφης εκδήλωσης που οργάνωσε ο Λαογραφικός Όμιλος Λεμεσού και πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, 2 Δεκεμβρίου 2019, στο κατάμεστο θέατρο του Ιδρύματος Μιχάλη Κακογιάννη, (Ταύρος-Αθήνα).

Μετά τους χαιρετισμούς, έγινε η παρουσίαση του Αρχείου Κυπριακών Παραδοσιακών Χορών. Συγκεκριμένα στην Κύπρο έγινε μια συστηματική καταγραφή των κυπριακών χορών, ώστε αυτοί να διδάσκονται σωστά από τους χοροδιδασκάλους του σήμερα στο νησί. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 2012 και ήταν διετές. Στόχος να εμπλακεί η ομάδα των 35 Κύπριων χοροδιδασκάλων με τους φορείς της γνήσιας τοπικής παράδοσης, να νιώσουν το πάθος των απλών ανθρώπων, το ήθος, την αλήθεια τους. Όλο αυτό το υλικό, το «ηθικό αποθησαύρισμα», δεμένο με την επιστημονική και την συγκριτική μελέτη, θα καθόριζε «τη ματιά» των Κύπριων χοροδιδασκάλων στη μελλοντική διδασκαλία των παραδοσιακών χορών. Έντεκα ερευνητικές ομάδες, αποτελούμενες από 35 χοροδιδασκάλους και συνεργάτες, σε 25 χωριά της Κύπρου, συζήτησαν με 106 πληροφοριοδότες, χορευτές, μουσικούς, τραγουδιστές, άνδρες και γυναίκες. Αυτοί οι απλοί άνθρωποι των χωριών, οι αυθεντικοί, οι μερακλήδες, έδωσαν το υλικό, για να «δασκαλευτούν» οι σημερινοί χοροδιδάσκαλοι, που διδάσκουν πλέον από σκηνής τους χορούς, αποκομμένοι από τη δυναμική του πανηγυριού, των γληντιών, των εθίμων, που κρατούσαν γερά στη ζωή των χωριών, πριν αρκετές δεκαετίες. Στο πρόγραμμα διδάξαν 20 πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και έγιναν τρεις επισκέψεις σε Θράκη, Μακεδονία και Κρήτη, για γνωριμία με την τοπική παράδοση. Για όλη αυτή την πρωτοπόρα προσπάθεια, μίλησε ο ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου κ. **Γιάννης Ζέρβας**, που ήταν ο επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος και ο οποίος έκλεισε τη μεστή του εισήγηση λέγοντας χαρακτηριστικά πως «ο χορός έχει αξία κι είναι χρήσιμος όταν είναι γνήσιος! Είναι κι αυτός σαν την ιστορία. Τι να την κάνεις όταν δεν είναι αληθινή...».

Αμέσως μετά μίλησε ο Καθηγητής Εθνομουσικολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου κ. **Λάμπρος Λιάβας**, βασικός συνεργάτης στην όλη προσπάθεια. Αναφέρθηκε στις προσπάθειες καταγραφής της κυ-

πριακής ηθικής παράδοσης, που προηγήθηκαν, αυτές του δασκάλου του **Φοίβου Ανωγειανάκη** και του **Σαμουήλ Μπω-Μποβί**. Τόνισε πως το εν λόγω πρόγραμμα απέφερε ένα εξαιρετικό πρωτογενές υλικό, που αποτελεί πολύτιμη κιβωτό για το παρόν και το μέλλον. Γιατί πόσο θα αντέξουν ακόμα οι αξίες της γνήσιας πολιτιστικής κληρονομιάς απέναντι στο απλοποιημένο φοιτητικό; Πώς να περάσεις στις επόμενες γενιές αυτό το ήθος των παλιών μερακλήδων, τώρα που ανακατεύτηκε ο κόσμος; Τόνισε χαρακτηριστικά πως ο μακαρίτης **Βυρωνής Γεωργίου**, που μέχρι τα βαθιά του γεράματα χόρευε, δεν ήταν μόνο ένας εξαιρετικός χορευτής. Ήταν περιβολήρης, γεωργός, κτίστης, μεταλλωρύχος, ποιητής, ψάλτης, τραγουδιστής, λαουτάρης... Το κορμί του είχε όλη την «πληροφορία» της βιωματικής του σχέσης! Γι' αυτό και για τις επόμενες γενιές θα είναι ένα μοναδικό και αξιόλογο πρότυπο χορευτή.

Στη συνέχεια, απολαύσαμε ένα ταξίδι στη μουσική και χορευτική παράδοση της Κύπρου, με τον Λαογραφικό Όμιλο της Λεμεσού, με παραδοσιακούς οργανοπαίχτες, ερμηνευτές και χορευτές. Την παρουσίαση έκανε ο Λάμπρος Λιάβας, ο οποίος στην εισαγωγή μνημόνευσε Γιώργο Σεφέρη... «Η Κύπρος πλάτυνε το αίσθημα που είχα για την Ελλάδα. Κάποτε ήλω πως μπορεί να με πήρε και ψυχοπαίδι της! Τον έχω αγαπήσει πολύ αυτόν τον τόπο...» Και έκλεισε αποχαιρετώντας τους Κύπριους αδερφούς. «...Καλώς μας ήρθατε παιδιά! Την Κύπρον την αέρινη, τη Μακαρία Γη, στο ωραίο πολύπαθο νησί η αγνή ψυχή δεν έσβησε και Ζει και Ζει και Ζει και Ζει...».

Αξίζει να πούμε πως με τους Κύπριους αδερφούς μας, του Λαογραφικού Ομίλου Λεμεσού, είχαμε πρωτοσυναντηθεί το καλοκαίρι του 1995 στο Ηρώδειο, στη μουσικοχορευτική εκδήλωση «Στις άκρες του Ελληνισμού...». Από τότε είχαμε στενή συνεργασία. Ήρθαν στο χωριό μας το 2000, με τη συνεργασία του Δήμου Ερεσού-Αντίσσης, δημαρχεύοντος του Πολύδωρου Αμπατζή και πήγαμε κι εμείς στην Κύπρο τρεις φορές.

Αγαππώ φίλε, **Κωνσταντίνε Πρωτοπαπά**, που χρόνια τώρα είσαι μπροστάρνης «σε όλα τούτα τα έμορφα» και αγαππές φίλες και φίλοι του Λαογραφικού Ομίλου της Λεμεσού, που μας χαρίσατε μια μοναδική βραδιά, να είστε πάντα γεροί και δημιουργικοί! Καλή συνέχεια!

Φώτης Βασιλόγλου

συνέχεια από τη σελίδα 4

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Κατέβαινε ο Παναγιώτης τον κατηφορικό δρόμο φορτωμένος με το πανέρι και το καλάθι με τα αβγά. Αυτή τη φορά όμως είχε κι ένα ακόμα μεπελά. Έσερνε μαζί του και μια κατσίκα που την είχε αγοράσει σε καλή τιμή. Ο δρόμος τότε ήταν κακός, μόλις ένα μονοπάτι κατηφορικό με στροφές. Ο Παναγιώτης περπατούσε δύσκολα και με πολλή προσοχή. Στο τέλος της κατηφόρας είναι το εκκλησάκι του Άη-Γιάννη του Προδρόμου. Από κει ο δρόμος φάρδαινε αρκετά και ήταν ίσιος μέχρι την παραλία, όπως είναι τώρα. Όλη η περιοχή του κατήφορου γυμνή, γεμάτη πέτρες κι αστοιβές. Ξεραϊλα!

Κατέβαινε λοιπόν ο Παναγιώτης σιγά-σιγά κι εκεί λίγο πριν φτάσει στον Άη-Γιάννη βλέπει από μακριά ανάμεσα σε δυο αστοιβές λουφαγμένο ένα ορτύκι. Είναι δύσκολο να το ξεχωρίσεις, αλλά το μάτι του έκοβε. Είχε ψυχράνει, όπως είπαμε, ο καιρός κι είχαν πέσει τη νύχτα ορτύκια στην περιοχή. Μόλις είδε το πουλί зарωμένο ο Παναγιώτης κοντοστάθηκε. Σκέφτηκε ότι θα μπορούσε να το πιάσει και να κάνει ένα καλό μεζέ. Ναι, αλλά πώς; Είχε τόσα πράγματα που κουβαλούσε, είχε και την κατσίκα. Σκέφτηκε πάλη και νόμισε ότι βρήκε τον τρόπο. Ακούμπησε προσεχτικά το πανέρι και το καλάθι χάρω. Έψαξε να βρει να δέσει κάπου την κατσίκα, τίποτα. Μόνο πέτρες κι αστοιβές. Κάποιοι ήνε -οι κακές γλώσσες- ότι

μην έχοντας άλλο τρόπο, έδεσε το σχοινί στο χερούλι του πανεριού κι άλλοι του καθαθίου με τα αβγά! Δεν το πιστεύω. Υπερβολή! Νομίζω ότι θα βρήκε καμιά μεγάλη πέτρα κι εκεί θα μπέρδεψε το σχοινί της κατσίκας.

Αφού τα τακτοποίησε όλα, έβαλε το σχέδιο σύλληψης του ορτυκιού σε δράση. Έβγαλε το σακάκι του και ξεκίνησε σιγά-σιγά αλλιά αποφασιστικά για να κουκουλώσει μ' αυτό τον πολυπόθητο μεζέ. Αλλιά δυστυχώς δεν υπολόγισε σωστά. Με την απότομη κίνηση που έκανε για να ρίξει το σακάκι, το ορτύκι πέταξε μακριά. Κι αυτό δεν ήταν τίποτα! Η κατσίκα τρώμαξε και πήρε δρόμο παίρνοντας σβάρνα πανέρι και καλάθι. Τα πράγματα σκόρπισαν, τα αβγά έγιναν μια μεγάλη ομελέτα που σκέπασε πέτρες, χώματα κι αστοιβές.

Μαύρη απελπισία έπιασε τον καημένο τον Παναγιώτη. Προσπάθησε να μαζέψει τα ασυμμάζευτα και να πιάσει την κατσίκα. Κι όταν μετά από πολλή ώρα τα κατάφερε, μονολογούσε απαρνηγός: «Αμ κι τούθιλις μπε Παναγιώκ' τ'αρτύτς; Δεν έτρουγισ πιο καλά ένα αρμυρό». Κι αυτό το παραμίλημα δεν το σταμάτησε μέχρι που έφτασε στην παραλία, όπου τον περίμεναν να τον πάρουν. Γρήγορα μαθεύτηκε το πάθημά του στο χωριό. Κι οι Μεσοποτίτες -μεγάλα πειραχτήρια- από τότε τον έλεγαν «ι Παναγιώκ'ς τ'αρτύτς». Έτσι τον ήξεραν πια όλοι και δεν τον ξέχασαν ποτέ όσοι τον γνώρισαν.

Γιορτάστηκαν το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2019 για 44η φορά τα γενέθλια του Συλλόγου μας, των απανταχού Μεσοποτιτών «Η Αναγέννηση», με την παρουσία πολλών μελών και φίλων μας. Ήταν μια πολύ όμορφη βραδιά γεμάτη θύμησες, γνώση, συναίσθημα, στόχους, νιάτα, τέχνη, πολιτισμό! Παρόντες και οι **Νεκτάριος Βακάλης**, πρόεδρος της ΟΛΣΑ και ο πρόεδρος του Συνδέσμου Πλωμαριτών «Βενιαμίν ο Λέσβιος», **Βασίλης Βαλάκος**.

Στο πρώτο μέρος της βραδιάς έγινε μια σύντομη αναφορά στον παλιό σύλλογο Μεσοποτιτών «Αγ. Ιωάννης ο Πρόδρομος» από τη γραμματέα του Δ.Σ. **Άντζελα Κοντού** με προβολή διαφανειών, για τον οποίο επίσης μίλησε με συγκίνηση ο αγαπητός μας κ. **Γεώργιος Ιωάν. Πιπίνης**, που ήταν μέλος του. Αναφορές έκαναν και οι **Ευγενία Ταγματάρχη** και **Ελπίδα Βαβαλίδη**, κόρες του μακαρίτη **Παναγιώτη Β. Καρδάρá**, που κι αυτός ήταν ενεργό μέλος στον πρώτο σύλλογο.

Στη συνέχεια η **Μαρία Ευστρ. Κουρή** διάβασε αποσπάσματα για το εξωρραϊστικό συλλογικό έργο στο οποίο επιδόθηκε ο Σύλλογός μας από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του εως σήμερα. Αμέσως μετά πήρε το λόγο η **Γιώτα Πλωμαρίτου**, η πρόεδρος μας, η οποία έκανε αναφορά στη συλλογική διαδρομή, επικεντρώθηκε στα έργα του Συλλόγου, μίλησε για το αγροτικό ιατρείο στο χωριό, το έργο όλων των Μεσοποτιτών και τέλος έσμιξε το χθες με το αύριο, μιλώντας για το φιλόδοξο έργο αποκατάστασης και λειτουργίας του μύλου «Ιωάννη Καταχανά» στη Μαηλιόντα που ξεκινά ο Σύλλογος τώρα.

Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης χαρήκαμε τα νιάτα του μουσικού τμήματος των σαντουριών, μια νεανική παρέα που, μαζί με τη δασκάλα τους στο

σαντούρι, **Σταυρούλα Σπανού**, η οποία είχε και την γενική επιμέλεια, έπαιξε παραδοσιακά, ρεμπέτικα και σύγχρονα τραγούδια. Η παρέα των παιδιών αποτελούνταν από τους **Ελένη Κασάπη**-σαντούρι, **Κωνσταντίνα Βασιλόγλου**-σαντούρι, τραγούδι, **Μαρία Καρδάρá**-σαντούρι, **Άντζι Παγουλάτου**-τραγούδι, **Βίκτωρας Μελέτης**-κιθάρα, **Μαγδαλένα Παπουτσά**-σαντούρι, κουτάλια, **Σταυρούλα Σπανού**-σαντούρι, **Ευτυχία Δεληλή**-σαντούρι, κουτάλια, **Γιάννης Παπουτσάς**-μπουζούκι, **Δημήτρης Βουδούρης**-κιθάρα, **Στέλιος Τσόχατζης**, από την Αγ. Παρασκευή Λέσβου-ούτι, τραγούδι.

Η κορύφωση της βραδιάς ήταν ο χορός του κυρ Γιώργη Πιπίνη, που... δεν άντεξε και μόλις άρχισαν τα όργανα να παίζουν το παραδοσιακό «Σε καινούρια βάρκα μπήκα», σπκώθηκε και έριξε τις... στροφές του «αλλά παλιά», συγκινημένος και καταχειροκροτούμενος!

Μαζί με την εκδήλωση ξεκίνησε και το χριστουγεννιάτικο μπάζάρ του Συλλόγου με πολλά δώρα, διακοσμητικά, στολίδια και γλυκά, όλα χειροποίητα, ευγενικές προσφορές μελών και φίλων του Συλλόγου.

Θερμές ευχαριστίες στο Δ.Σ. και σε όλους όσους βοήθησαν. Σε όσους συμμετείχαν και σε όσους μπόρεσαν και ήρθαν να χαρούν τούτα τα έμορφα! Το μπάζάρ συνεχίζεται, το Ημερολόγιο κυκλοφορεί, ο Σύλλογος παίρνει δύναμη από την παρουσία, τη συμμετοχή, τη σκέψη, τον καλό λόγο όλων μας!

Ο καθείς ας δίνει ό,τι μπορεί! Είθε το συλλογικό έργο να συνεχιστεί με την ίδια όρεξη και αποδοτικότητα σε όλα τα «μέτωπα»! Είθε ο αγώνας για τον Μεσότοπο, τη Λέσβο και το «κοινό καλό» να κρατήσει πολλά χρόνια ακόμα! Πολύχρονος ο Σύλλογός μας! Καλή δύναμη για τη συνέχεια!!!

συνέχεια από τη σελίδα 1

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

Σε όλο το έργο εκφράζονται τα ιδανικά του Μπρεχτ μέσα από την παράλληλη δράση των ηρώων και την εξέλιξη της πλοκής. Ιδανικά και συμβολισμοί που παραμένουν επίκαιροι πολλές δεκαετίες αφότου εκφράστηκαν και μοιάζουν τόσο φρέσκοι, ης και γράφτηκαν σήμερα.

Οι συντελεστές της παράστασης είναι: Σκηνοθεσία **Μαρίνα Δημητρίου**, Βοηθοί σκηνοθέτη **Βάσω Ψάνη**, **Εύα Καφετζή**, **Άντζελα Κοντού**, μουσική επιμέλεια **Σταυρούλα Σπανού**, σκηνικά **Γαβρήλος Παπαβασιλείου**. Παίζουν με σειρά εμφανίσεως: **Γιώτα Πλωμαρίτου**, **Βίκυ Σκεπασσανού**, **Δημήτρης Βουδούρης**, **Χριστίνα Τσαλαβούτη**, **Σπύρος Βογιατζής**, **Δημήτρης Νοικοκύρης**, **Άντζελα Κοντού**, **Μαρία Καραστεφανή**, **Νίκος Καρίνης**, **Εύα Καφετζή**, **Σταύρος Κοντέλης**, **Φίλιππος Ρέμματος**, **Ραήλου Λεσσιού**, **Ευτυχία Κολληβά**.

Πρόκειται για ένα νέο, σύγχρονο και φιλόδοξο ξεκίνημα του Συλλόγου μας στο χώρο του ερασιτεχνικού θεάτρου. Έναν χώρο που τόσο καλά γνώρισε παλιότερα έχοντας μπροστάρη έναν φωτισμένο άνθρωπο, τον αείμνηστο **Πάνο Κοντέλλη**, που χάρισε μεγάλες στιγμές χαράς και συγκίνησης σε όσους είχαν την τιμή να δουλέψουν μαζί του και σε όσους είχαν τη ευκαιρία να παρακολουθήσουν τα έργα του. Το χώρο αυτό, που έμεινε για καιρό ορφανός, τώρα ετοιμαζόμαστε να ξανακατακτήσουμε! Αυτή τη φορά, με άλλα «όπλα», με σύγχρονη και φρέσκια ματιά, με όρεξη για δημιουργία και με νέους ανθρώπους!

Είναι λοιπόν ένα νέο «Πείραμα» του Συλλόγου αυτό! Εμείς το αγαπήσαμε και με πολλή χαρά θα σας το παρουσιάσουμε σε δύο παραστάσεις που θα δοθούν στις 13 και στις 27 Μαρτίου στο θέατρο του Δήμου Ηλιοπούλης. Σας περιμένουμε όλους!

Το Ημερολόγιο 2020 του Συλλόγου μας με τίτλο "Τα παιδιά δημιουργούν" ήδη έχει φτάσει στα χέρια των περισσότερων από εσάς.

Φέτος το θέμα που επιλέχθηκε είναι ξεχωριστό και πρωτότυπο, μιας και κάθε χρόνο μέλημά μας είναι το ημερολόγιο να χαρακτηρίζεται από καλαισθησία, ομορφιά και ένα θέμα διαφορετικό. Είχαμε στα χέρια μας πάνω από 70 παιδικές ζωγραφιές που προήλθαν από τις δύο δίδυμες εκδηλώσεις που πραγ-

ματοποιήθηκαν στην Αθήνα την άνοιξη και στο Μεσότοπο το καλοκαίρι με μεγάλη συμμετοχή. Από αυτές επιλέχθηκαν κάποιες για να κοσμήσουν τις σελίδες του φετινού ημερολογίου.

Έτσι λοιπόν οι παιδικές ζωγραφιές ομορφαίνουν το ημερολόγιο 2020 δίνοντάς του κάτι από την παιδική ευαισθησία, την αγνότητα, την ελπίδα, τη φαντασία και το χρώμα που λείπει από τον κόσμο των μεγάλων. Ο μαγικός κόσμος της φαντασίας των παιδιών αποκαλύπτεται σε κάθε σελίδα καθώς οδήγησε κάθε παιδικό χεράκι να αποτυπώσει στο χαρτί ένα κομμάτι από το δικό του πολύχρωμο όνειρο.

Δυστυχώς, όπως είπαμε, οι μήνες είναι μόνο δώδεκα, άρα και οι ζωγραφιές, άντε και δύο για το εξώφυλλο και τον πρόλογο. Αυτό βέβαια δε σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι οι υπόλοιπες ζωγραφιές είναι υποδεέστερες. Όλες έχουν την ίδια καλλιτεχνική αξία, εφόσον εκφράζουν το καθένα παιδί ξεχωριστά. Άλλωστε η τέχνη είναι υποκειμενική. Γι' αυτό οι υπόλοιπες ζωγραφιές θα εκτεθούν χωριστά σε τιμητική θέση στα social media και στην ιστοσελίδα του Συλλόγου μας, ώστε να έχουν όλοι την ευκαιρία να τις δουν και να τις θαυμάσουν.

Τη γενική επιμέλεια του ημερολογίου και των κειμένων είχε η **Γιώτα Πλωμαρίτου**, ενώ στις διορθώσεις και την οργάνωση ήταν η **Ελευθερία Κωστάκη**.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τη graphic designer, **Βασιλική Α. Βουδούρη**, για την υπέροχη δουλειά που αφιλοκερδώς προσέφερε στο Σύλλογο σχεδιάζοντας το φετινό μας Ημερολόγιο 2020 με πολύ κέφι και χαρά! Πρόκειται για το τέταρτο στη σειρά ημερολόγιο που η Βασιλική ετοιμάζει για το Σύλλογο σε μια άψογη συνεργασία και την ευχαριστούμε πάρα πολύ για όλη την προσπάθεια, το χρόνο, τη συνέπεια και την καλλιτεχνική της επιμέλεια.

Ευχαριστούμε επίσης τους ευγενικούς μας χορηγούς, που διευκολύνουν το έργο μας και είναι οι εξής:

Αγροτουριστικός Συν/σμός Γυναικών Μεσοτόπου, Αγροτικός-Κτηνοτροφικός Συν/σμός Μεσοτόπου, Ταβέρνα Παλούκος, Ταβέρνα Το Ζουμπούλι, καταστήματα Ψαραδέλλη, κατάσταση GAND, κρεπωλείο Λεβέντης, μελισσοκομικά ΜΕΛΙ ΕΝΑ, κατάσταση Sweet Home, κατάσταση KV-parts Κων/νου Βουδούρη, Βασίλης Βογιατζής, ηλεκτρολόγος -μηχανικός, Οπτικά Γιαλούρη, Συνεργείο αυτοκινήτων Μιχάλη Βασιίλα, Design 2B.

Όσοι ακόμα δεν προμηθευτήκατε το ημερολόγιο, ζητήστε το από όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή τηλεφωνήστε στο Σύλλογο κάθε Δευτέρα 18.00-20.00. Υπάρχει η δυνατότητα ταχυδρομικής αποστολής, όπου εσείς θέλετε.

Στη Μυτιλήνη απευθυνθείτε στο **Θύμιο Βασιλόγλου** και στο **Θύμιο Σαραντίδη**, ενώ στο χωριό στην **Ευπραξία Πιρίνη** και στη **Σαφώ Βαλερή**, που μας βοηθάνε και τους ευχαριστούμε πολύ.

Το ημερολόγιο αυτό αφιερώνεται σε όλα τα παιδιά του κόσμου, όποιο χρώμα κι αν έχουν, όπου κι αν ζουν, φτωχά και πλούσια, μεγάλα και μικρά, κορίτσια και αγόρια, με την προσδοκία ο άγριος κόσμος που ήρθαν να ζήσουν να γίνει λίγο πιο ήμερος. Προτεραιότητα και μέλημα να έχουν όλα τα παιδιά τροφή και νερό, στέγη, υγιεινές συνθήκες ζωής, φροντίδα και αγάπη, ευκαιρία για εκπαίδευση. Να ζουν προστατευμένα από πόλεμο, διώξεις, φτώχεια και εγκληματικότητα. Να μην υποχρεώνονται να δουλεύουν και να έχουν δικαίωμα στο παιχνίδι και στην ξενισιασιά.

Γιατί τα παιδιά είναι η ελπίδα και το μέλλον του κόσμου!

Παιδιά! Το μέλλον του κόσμου! Άρα το μέλλον και του Συλλόγου μας! Χαρά μας το φετινό ημερολόγιο γεμάτο με παιδικές ζωγραφιές! Χαρά μας να αναφέρουμε τις επιτυχίες των παιδιών στα φύλλα των Μεσοτοπίκων Νέων.

Συγκεκριμένα αναφέρομαι στη μικρή καλλιτέχνη **Γαβριέλα Βραχνού του Δημητρίου**, που κατάγεται από το Μεσότοπο και στη νέα διάκρισή της. Νέα, διότι και σε περασμένα φύλλα της εφημερίδας μας αναφερθήκαμε σε άλλες επιτυχίες της.

Αυτή τη φορά η διάκριση για τη μικρή Γαβριέλα έρχεται από την Παιδική Παναθηναϊκή της χώρας μας και το διαγωνισμό της «1ης Ολυμπιάδας Παιδικής Ζωγραφικής» με αφορμή τη συμπλήρωση 160 χρόνων από την παγκόσμια ελληνική πρωτοπορία των Πρώτων Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων του 1859. Οι συμμετοχές ήταν 25.000 από την ελληνική επικράτεια και τους ομογενείς του εξωτερικού. Η Γαβριέλα απέσπασε βαθμολογία **ΑΡΙΣΤΑ** και από τους 20 κριτές. Τόσο υψηλή βαθμολογία δεν υπήρξε άλλη! Η τελετή απονομής των βραβείων πραγματοποιήθηκε στο μουσείο Ακρόπολης.

Η Γαβριέλα παραχώρησε την πρώτη της συνέντευξη στην εφημερίδα μας δίνοντάς μας την ευκαιρία να μπορούμε για λίγο στο θαυμαστό κόσμο του παιδικού μυαλού.

Τι τίτλο έχει το έργο σου;

Ο τίτλος του έργου είναι «Η Παναγιά η Γοργόνα σώζει τους πρόσφυγες».

Αυτή η εκκλησία υπάρχει στην πραγματικότητα και πού βρίσκεται; Την έχει επισκεφτεί;

-Το εκκλησάκι υπάρχει και βρίσκεται στο λιμανάκι της σκάλας Σουκαμιάς στο νησί της Λέσβου. Το επισκέπτομαι από μικρή κάθε καλοκαίρι. Μου αρέσει εκεί γιατί είναι πολύ όμορφα όταν βασιλεύει ο ήλιος και τρώμε παγωτό!

Στο έργο σου έχεις ζωγραφίσει δυο βάρκες. Στην μια γράφεις LESVOS, δηλαδή Λέσβος και στην άλλη REFUGEES. Μπορείς να τη μεταφράσεις στα ελληνικά και να μου πεις τι σημαίνει;

-Φυσικά. Σημαίνει «πρόσφυγες». Δηλαδή άνθρωποι που έφυγαν από τις χώρες τους για να σώσουν τις ζωές τους γιατί κινδύνευαν.

Τι θα χάριζες σε ένα πρόσφυγόπουλο; Ένας μεγάλος τι θα του έδινε;

-Εγώ θα του έδινα τα πινέλα μου, τους καμβάδες και τα χρώματά μου, για να μου ζωγράφιζε το δικό του κόσμο που θα ήθελε... Για έναν μεγάλο θα ήθελα να του έδινε βιβλία, πολλά πολλά βιβλία και αγάπη!

Η γοργόνα είναι ένα μυθικό όν. Αν όμως δίναμε ζωή στη συγκεκριμένη γοργόνα, τι όνομα θα είχε και τι πιστεύεις ότι θα άλλαζε στον κόσμο;

-Το όνομα που θα της έδινα θα ήταν «Γαβριέλα» όπως και το δικό μου. Πιστεύω πως θα έκανε πραγματικότητα όλα τα όνειρα των μικρών παιδιών που ζούνε μέσα στον πόλεμο και τη φτώχεια.

Αν μπορούσαμε να δώσουμε χρώμα στην ειρήνη, ποιο θα επέλεγες. Και γιατί;

-Το χρώμα που θα διάλεγα για την ειρήνη, θα ήταν το γαλάζιο του ουρανού και της θάλασσας. Γιατί είναι το χρώμα που με ηρεμεί όταν κάνω μπάνιο στην θάλασσα στο νησί και όταν κοιτώ ψηλά.

Είδες κάποια από τα έργα των άλλων παιδιών που βραβεύτηκαν; Θυμάσαι κάποιο που σου έκανε εντύπωση;

-Μου άρεσαν όλα τα έργα των παιδιών αλλά αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν ενός πολύ μικρού αγοριού σε ηλικία. Είχε κάνει τόσο γλυκιά και όμορφη ζωγραφιά όπως το πρόσωπό του!

Πώς ένιωσες με αυτή την επιτυχία σου και που συνάντησες την υπουργό Παιδείας και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας;

-Φανταζόμουνα πολλές μέρες πριν πως θα ήταν στην απονομή. Αλλά όταν βρέθηκα εκεί, ένιωσα πολύ όμορφα και η καρδιά χτύπαγε γρήγορα σαν να 'τρέχα. Μου είχε εξηγήσει ο μπαμπάς μου για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ότι είναι ο πρώτος άνδρας της χώρας και όταν στάθηκα δίπλα του, ένιωσα περήφανη σαν το παγώνι, για μένα και την οικογένειά μου.

Ο σύλλογός μας είναι ένας χώρος ζεστός που όλοι δρούμε εθελοντικά για να λειτουργήσει σωστά και να παράγουμε πολιτισμό. Μπορείς με όποιον τρόπο θες (τέμπερα, ξυλομπογιά κ.λπ.) να μεταφέρεις στο χαρτί πώς τον φαντάζεσαι;

-Μου αρέσει πολύ αυτή η ιδέα και θα προσπαθήσω να τον ζωγραφίσω!

Θα χαρούμε πολύ να παραλάβουμε την ζωγραφιά σου από σένα την ίδια μια Δευτέρα, να σε γνωρίσουμε κι από κοντά!

Και εγώ θα χαρώ πάρα πολύ και σας ευχαριστώ!

ΚΑΤΙ ΝΑ ΜΑΣ ΖΕΣΤΑΝΕΙ

Αυτό ήταν το θέμα της τελευταίας μας συνάντησης για το 2019 στην αίθουσα του συλλόγου την πρώτη Πέμπτη του Δεκέμβρη.

Πράγματι η ζεστή τραχανόσουπα που σερβιρίστηκε στις χριστουγεννιάτικες κούπες, φτιαγμένη από την Χριστίνα Ιωσηφέλλη, Χριστίνα Τσαλαβούτη και Τασούλα Παπαντωνίου, μας ζέστανε. Πιο ζεστή ήταν όμως η αίσθηση της συνεύρεσης, της κουβεντούλας, της ανταλλαγής ευχών κι αναμνήσεων της προετοιμασίας μας για την έξοδό μας στο θέατρο.

Η ΔΑΣΚΑΛΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΤΙΑ, θέατρο ΒΕΜΠΟ, Τετάρτη 18/12. Το μυθιστόρημα του Στρατή Μυριβήλη που δημοσιεύτηκε σε μέρη στην εφημερίδα «Καθημερινή» από το 1931-1932 και κυκλοφόρησε σαν ολοκληρωμένο βιβλίο το 1933, μεταφέρεται στην σκηνή σε διασκευή και σκηνοθεσία Πέτρου Ζούλια.

Ο συγγραφέας με άξονα την απαγορευμένη ερωτική σχέση του έφεδρου ανθυπολοχαγού Λεωνή με την δασκάλα νεαρή χήρα του συμπολεμιστή κι αδελφικού του φίλου Βρανά, φέρνει στην επιφάνεια την διαχρονική αντιπαράθεση ανάμεσα στο «θέλω» και το «πρέπει». Αντιπαράθεση που γιγαντώνεται με φόντο την κλειστή επαρχιακή ζωή στη Μυτιλήνη του μεσοπολέμου.

Η αγάπη όμως είναι ο νικητής. Η πραγματική αγάπη όχι η κατακτητική.

« Η αγάπη είναι προσφορά, δεν είναι κατοχή» λέει ο Μυριβήλης στο μυθιστόρημά του.

As κρατήσουμε αυτή την φράση κι as προσφέρουμε την αγάπη μας χωρίς απαιτήσεις. Αυτό άλλωστε είναι και το μήνυμα της γέννησης του Θεανθρώπου.

Υγεία και χαρούμενο 2020.

Χριστίνα Γιαννουκάκου - Κουρλή

Όζοι θυρεοειδούς: διάγνωση και θεραπεία

ΓΡΑΦΕΙ Η ΔΡ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΑΝΑΜΑΤΕΡΟΥ (ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΑΛΩΝΙΝΟΥ)
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ - ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΟΣ

Ο ίοζοι του θυρεοειδούς αποτελούν ένα από τα συχνότερα κλινικά προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει ο ενδοκρινολόγος. Ο όρος “όζος” χαρακτηρίζει μια εστιακή αλλοίωση στο θυρεοειδή αδένα, η οποία ξεχωρίζει από το υγιές θυρεοειδικό παρέγχυμα. Οι όζοι του θυρεοειδούς είναι πολύ συχνοί, αποτελούν **τυχαίο ευρήμα σε 20-50% του γενικού πληθυσμού**, ενώ ανιχνεύονται υπερηχογραφικά σε περισσότερο από το 50% των ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών, με μεγαλύτερη συχνότητα στις γυναίκες. Ευτυχώς, περίπου το **90% των όζων στο θυρεοειδή είναι καλοήθεις**.

Οι περισσότεροι θυρεοειδικοί όζοι **δεν προκαλούν συμπτώματα και ανακαλύπτονται τυχαία** στα πλαίσια άλλων απεικονιστικών εξετάσεων. Ωστόσο, ορισμένοι μεγάλοι όζοι μπορεί να είναι ορατοί, προκαλώντας αισθητικό πρόβλημα στον ασθενή, ενώ μόλις 5% των όζων είναι ψηλαφητοί. Μεγάλοι όζοι μπορεί να προκαλέσουν **πιεστικά φαινόμενα**, όπως αίσθημα πνιγμονής ή “κόμπου” στο λαιμό, δυσκαταποσία και πιο σπάνια δύσπνοια και βράγχος φωνής. Στις σπάνιες περιπτώσεις που ο όζος είναι λειτουργικός, παράγει δηλαδή περίσσεια θυρεοειδικών ορμονών, μπορεί ο ασθενής να εμφανίσει συμπτώματα **υπερθυρεοειδισμού**, όπως ταχυκαρδία, νευρική κατάσταση, αϋπνία, αδυναμία, απώλεια βάρους, διαταραχές περιόδου, τριχόπτωση κ.α.

Μετά τη διάγνωση των όζων ο ενδοκρινολόγος οφείλει να απαντήσει σε δύο βασικά κλινικά ερωτήματα: **α)** αν κάποιος από τους διαγνωσμένους όζους υπερεκκρίνει θυρεοειδικές ορμόνες και **β)** αν κάποιος από τους όζους υποκρύπτει κακοήθεια, δηλαδή αν υπάρχει υποψία καρκίνου του θυρεοειδούς. Μετά τη λήψη αναλυτικού ιστορικού και την απαραίτητη κλινική εξέταση γίνεται **εκτίμηση της λειτουργίας του θυρεοειδούς με αιματολογικό έλεγχο** της θυρεοειδοτρόπου ορμόνης (TSH) και των ελεύθερων θυρεοειδικών ορμονών (fT3, fT4). Ο βιοχημικός έλεγχος περιλαμβάνει επίσης και τον προσδιορισμό της **καλσιτονίνης**, μιας ορμόνης που βρίσκεται αυξημένη στις σπάνιες περιπτώσεις μυελοειδούς καρκίνου του θυρεοειδούς. Τέλος, επί υποψίας πρέπει να γίνεται και προσδιορισμός των αντισωμάτων του θυρεοειδούς (anti-TPO, anti-TG), τα οποία μπορεί να συμβάλλουν στη διάγνωση της αυτοάνοσης θυρεοειδίτιδας Hashimoto.

Για τη μορφολογική εκτίμηση των όζων εξέταση εκλογής είναι το **υπερηχογράφημα**. Το υπερηχογράφημα μας δίνει σημαντικές πληροφορίες για την αναγνώριση των χαρακτηριστικών εκείνων που θα μας υποψιάσουν για κακοήθεια. Βοηθητικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί η **ελαστογραφία**, μια καινούρια μέθοδος η οποία εκτιμά την ελαστικότητα (σκληρότητα) των ιστών. Τέλος, αν έχουμε υποψία λειτουργικού όζου, συνιστάται έλεγχος με **σπινθηρογράφημα** με τεχνίτιο (Tc-99m) ή ιώδιο (I-123). Σε αυτή την εξέταση οι όζοι που παράγουν ορμόνες χαρακτηρίζονται ως “θερμοί”.

Ανάλογα με τα ευρήματα, κάθε ύποπτος για κακοήθεια όζος πρέπει να υπόκειται σε **παρακέντηση με λεπτή βελόνη (FNA)** για περαιτέρω κυτταρολογική διερεύνηση. Η παρακέντηση γίνεται με τη βοήθεια του υπερήχου και είναι η πλέον αξιόπιστη μέθοδος για επιβεβαίωση ή αποκλεισμό παρουσίας καρκίνου. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί, ότι το μέγεθος ή η αύξηση του μεγέθους των όζων δεν αποτελεί από μόνο του κριτήριο κακοήθειας, καθώς 30-50% των όζων θα μεγαλώσει σε βάθος

χρόνου. Επαναληπτικές βιοψίες μπορεί να καταστούν αναγκαίες αν ο όζος αλλιάξει υπερηχογραφικά χαρακτηριστικά ή αν η πρώτη βιοψία δε δώσει σαφές αποτέλεσμα.

Η σχολαστική διερεύνηση του όζου είναι απαραίτητη γιατί από αυτήν θα προκύψει η απόφαση θεραπείας. Αξίζει να σημειωθεί, ότι οι **καλοήθεις όζοι δε χρειάζονται θεραπεία παρά μόνον παρακολούθηση**. Η αγωγή με θυροξίνη μόνο με σκοπό τη μείωση του όγκου των όζων πλέον δε συνιστάται. Όταν οι όζοι προκαλέσουν **τοπικά συμπτώματα, η χειρουργική επέμβαση** αποτελεί την κατάλληλη θεραπεία. Εναλλακτικά, σε κάποιες περιπτώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι **νεότερες ακτινολογικές τεχνικές**, όπως η διαδερμική έγχυση αιθανόλης και η θερμική κατάλυση με ραδιοσυχνότητες (RFA). Σε περίπτωση **λειτουργικού όζου** τόσο το **ραδιενεργό ιώδιο (I-131)** όσο και η **χειρουργική επέμβαση** αποτελούν εναλλακτικές θεραπευτικές λύσεις.

Οι όζοι που είναι ύποπτοι για κακοήθεια πρέπει να αντιμετωπίζονται με χειρουργική επέμβαση. Απαιτείται καλός προγραμματισμός ώστε να πραγματοποιηθεί το βέλτιστο χειρουργείο στοχευμένα και εξατομικευμένα για τον κάθε ασθενή. Στην πλειονότητα των καλώς διαφοροποιημένων περιπτώσεων καρκίνου του θυρεοειδούς το βέλτιστο χειρουργείο και η ακόλουθη θεραπεία με ραδιενεργό ιώδιο σημαίνει ίση του καρκίνου. Σπανιότερες περιπτώσεις πιο επιθετικών μορφών καρκίνου του θυρεοειδούς απαιτούν συνεργασία περισσότερων ειδικοτήτων.

Συνοψίζοντας, η παρουσία όζων στο θυρεοειδή είναι συχνό φαινόμενο. Τα τελευταία χρόνια η διάγνωση και η αντιμετώπισή τους έχει αλλιάξει σημαντικά. Τις περισσότερες φορές οι όζοι είναι ακίνδυνοι. Ωστόσο, έχει μεγάλη κλινική σημασία ο ενδοκρινολόγος να ανιχνεύσει εκείνους τους όζους που είναι ύποπτοι για κακοήθεια. Ακόμη και στην περίπτωση διάγνωσης καρκίνου του θυρεοειδούς η σωστή θεραπεία σημαίνει τις περισσότερες φορές και ίση.

Βιβλιογραφία:

1. Haugen et al., 2015 American Thyroid Association Management Guidelines for Adult Patients with Thyroid Nodules and Differentiated Thyroid Cancer: The American Thyroid Association Guidelines Task Force on Thyroid Nodules and Differentiated Thyroid Cancer. *Thyroid* 2016
2. Milas, Mira, Mandel, Susan, Langer, Jill E., *Advanced Thyroid and Parathyroid Ultrasound*. Springer 2017
3. Shlomo Melmed, Kenneth Polonsky, P. Reed Larsen, Henry Kronenberg, *Williams Textbook of Endocrinology 13th Edition*. Elsevier 2015
4. Cosgrove et al., *EFSUMB guidelines and recommendations on the clinical use of ultrasound elastography. Part 2: Clinical applications*. *Ultraschall Med*. 2013
5. Papini et al., *Minimally-invasive treatments for benign thyroid nodules: a Delphi-based consensus statement from the Italian minimally-invasive treatments of the thyroid (MITT) group*. *Int J Hyperthermia* 2019
6. Lee et al., *Successful radiofrequency ablation strategies for benign thyroid nodules*. *Endocrine* 2019

Μια γειτονιά είναι κι αυτή, σαν πολλές άλλες του Μεσοτόπου, με μια μικρή πλατειούλα, τα νοικοκυρόσπιτα τριγύρω, ένα πηγάδι με τον πλάτανο να το σκιάζει κι ένα παλιό καφεενεδάκι, από χρόνια πια κλειστό... Τα Χωραφούδια. Κι όμως, κάτι αλλιώτικο μοιάζει να πλανιέται εκεί γύρω, άλλος αέρας να φυσά ή τουλάχιστον έτσι φαίνεται σ' εμάς που μεγαλώσαμε γεμίζοντας με τα παιχνίδια και τις φωνές μας τη γειτονιά. Και πράγματι, στα μακρινά -80's, κάτι σάλεψε ανήσυχα εκεί και γεννήθηκε η Χωραφουδιώτικη Κομπανιά.

Ο Αρίστος ο Τόβας από παιδί λες και ετοιμαζόταν γι' αυτό το σχήμα. Άκουγε τον πατέρα του, μπαρμπα Δημήτρη Τόβα, να τραγουδά και να του σταλάζει το μεράκι το παλιό, άκουγε και την αδελφή του, την Κλειώ, με τη μοναδική φωνή, άκουγε και μάθαινε κι έπειτα με τα φιλαράκια του, τα χωραφουδιώτικα, δοκιμάζανε τις δυνάμεις τους κι αυτά στο τραγούδι, σαν να ήτανε παιχνίδι. Και μήπως δεν ήταν; Ένα παιχνίδι που έβγαине φυσικά κι αβίαστα και που φανέρωνε τις βαθιές ρίζες της παράδοσης που υπήρχαν μέσα τους κι έψαχναν τρόπο να βγουν στο φως, να εκφραστούν. Διαβάστε γι' αυτά τα ωραία χρόνια:

ΑΡΙΣΤΟΣ ΤΟΒΑΣ: «ΤΑ ΩΡΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΦΟΥΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΟΜΠΑΝΙΑΣ...»

1. Οι Μεσοτοπιίτες έχουν μεράκι με τη μουσική και το τραγούδι. Υπάρχει κάτι που κληρονομείται από γενιά σε γενιά και δημιουργεί παράδοση;

Έχω ασχοληθεί πολύ μ' αυτό και πιστεύω ότι το βασικότερο πράγμα για να αναδειχθεί κάποιος στη μουσική είναι να έχει κληρονομήσει μουσικά γονίδια. Το παρατηρώ σε πολλές περιπτώσεις παιδιών που συνεχίζουν την οικογενειακή παράδοση, όπως π.χ. σε ένα καραόκε η **Αλεξάνδρα Καζηρή** τραγουδούσε τόσο ωραία και έμαθα ότι ο παππούς της, Αλέκος, τραγουδούσε στην Καυκάρα κι η φωνή του αντιπαλούσε στα Χωραφούδια. Η ο μαθητής μου, ο **Ορφέας Βουγιούκας**, που έχει πάρει τα οικογενειακά γονίδια και με ελάχιστα μαθήματα παίζει σαν έμπειρος μουσικός. Τα παιδιά του **Γιάννη Δουδουή** του δασκάλου, που ο παππούς τους έπαιζε μουσική με ένα φύλλο πορτοκαλιάς. Η **Χρύσα** κι ο **Κώστας Τζοβάνης** κληρονόμησαν το ταλέντο από την οικογένεια και τόσα άλλα παραδείγματα.

2. Μεγάλωσες μέσα σε μια οικογένεια που όλοι τραγουδούσαν και χόρευαν. Τι θυμάσαι από την παιδική σου ηλικία;

Είχαμε την τύχη να έχουμε ραδιόφωνο -δεν υπήρχαν και πολλά- συντονισμένο πάντα στο Δεύτερο Πρόγραμμα που έπαιζε τα καινούρια τραγούδια που έβγαίναν. Θυμάμαι την αδερφή μου, **Κλειώ**, να τραγουδάει όλη μέρα κρατώντας ένα κατσαρόλι για μικρόφωνο. Τον πατέρα μου δεν τον θυμάμαι να τραγουδάει στο σπίτι, δούλευε αλλήλωσε ολημερίς. Ο πατέρας μου τραγουδούσε στα γλέντια μόνο. Τον θυμάμαι να λέει το «Νύχτωσε χωρίς φεγγάρι» και το είχα μάθει κι εγώ. Καθισμένοι στο Δέντρο, στα Χωραφούδια, με το **Γιάννη Δουδουή** τραγουδούσαμε Καζαντζίδη σε διφωνία -χωρίς να ξέρουμε τι είναι η διφωνία! Μαζευόμασταν 10-15 παιδιά και τραγουδούσαμε τα σουξέ της εποχής, π.χ. το «Πετραδάκι-πετραδάκι», τα «Βράχια της Πειραιϊκής». Θυμάμαι βέβαια και τους γάμους και το **Στέλιο** τον **Πέρκο**, τα τραγούδια που έπαιζε μου καρφώνονταν για μέρες.

3. Στην εφηβεία και έπειτα στην ενηλικίωση τι θέση είχε η μουσική στη ζωή σου;

Στην εφηβεία έπεσε στα χέρια μου ένα χαλασμένο κασετοφωνάκι, που το επισκεύασα κι έβαζα καμιά κασέτα, Αλεξίου κλπ. Στα 14 ρώτησα τον μπαρμπα **Γιώργο Λιρά (Βουδούρη)** που έπαιζε διάφορα όργανα κι ήξερε και θεωρία, αν μπορούσε να μου δείξει λίγο κιθάρα. Να σου δείξω, μου λέει. Έτσι μου έμαθε καμιά δεκαριά τραγουδάκια και 2-3 συγχορδίες. Στα 18 έφυγα στην Κρήτη για σπουδές, αλλή έκανα στάση στην Αθήνα κι αγόρασα μια κιθάρα. Δεν είχα ως τότε, ήταν πολύ ακριβή η κιθάρα, έκανε 3.000 δρχ. κι εγώ με 3.000 περνούσα όλο το μήνα. Από τότε η κιθάρα αυτή με ακολουθούσε παντού, Μυτιλήνη-Κρήτη. Στην Κρήτη πήρα κάτι μεθόδους εκμάθησης κιθάρας, ποιος να μου δείξει. Φίλοι που ήξεραν κάτι παραπάνω μου έγραφαν πάνω στα πακέτα των τσιγάρων συγχορδίες και στο σπίτι έκανα εξάσκηση. Τότε έπαιζε πολύ **Σαββόπουλο** και **Χατζή**, ήταν της μόδας. Τελειώνοντας τις σπουδές και το στρατό, έμαθα και φουσαρμόνικα.

Επέστρεψα στο χωριό (1984-85) όπου εντωμεταξύ είχαν αρχίσει να παίζουν ο **Γρηγόρης Βασιίλας** κι ο **Βαγγέλης Σαραντίδης**. Κάναμε ένα σχηματάκι με τα παιδιά, η **Λίτσα Καλαμπάκα** στο ακορντεόν και η **Αγγελική Βακλιτζή** στο τραγούδι και μας κάλεσαν να παίξουμε στην Άντισσα στις 8 Μαρτίου, Ημέρα της Γυναίκας. Μάλιστα η Λίτσα έλεγε και το «Μαίρη Παναγιωταρά» που ήταν της μόδας. Παιξαμε λοιπόν με κάτι στερεοφωνικά μηχανήματα που είχα συναρμολογήσει εγώ και τα είχα κάνει κονσόλα. Πήγε καλά κι είχαμε πολύ κόσμο, κάτι που εμένα με έβαλε σε σκέψεις να φτιαχτεί ένα συγκρότημα.

4. Πες μας για τη Χωραφουδιώτικη Κομπανιά.

Ταυτόχρονα με τα παραπάνω, το προηγούμενο καλοκαίρι φτιάξαμε ένα σχήμα στο χωριό με το **Γιάννη Δουδουή**, τον **Αντώνη Βασιίλα** και το **Χρήστο Παναγιωτάρα** για να παίξουμε σε μια συναυλία στο σχολείο! Ο Γιάννης έπαιζε αρμόνιο, ο Αντώνης και ο Χρήστος μπουζούκι, εγώ κιθάρα κι ο **Στρατής Βακάλης** τραγουδούσε. Κάναμε ένα χορό με μεγάλη επιτυχία, μάλιστα είχαμε ζητήσει από το Σύλλογο να μας στείλει κονσόλα ήχου από την Αθήνα. Η πρώτη μας συναυλία! Μετά απ' αυτό μας άνοιξε η όρεξη να δουλέψουμε. Παιξαμε την Πρωτοχρονιά στη Γεωργική Σχολή στην Ερεσό, όπου το συγκρότημα πληρώθηκε για πρώτη φορά, 10.000 δρχ., αστρονομικό ποσό για μας! Παιξαμε κι εκεί με τα μηχανήματα του Συλλόγου και μετά τα στείλαμε πίσω στην Αθήνα με μεταφορική.

Ήμασταν όλοι Χωραφουδιώτες και μας έβγαλαν Χωραφουδιώτικη Κομπανιά. Έτσι έγινε το ξεκίνημα και παίζαμε στο χωριό, αλλή και στην Ερεσό, στα Παράκοιλα, στο Ακράσι κλπ. Με τα πρώτα λεφτά που βγάλαμε πήραμε μηχανήματα ήχου από την Αθήνα. Είχαμε ενθουσιασμό και ο κόσμος μας έμαθε και μας ζητούσε. Μέρα παρά μέρα κάπου παίζαμε. Όλος ο Αύγουστος έτσι πήγε. Φορτώναμε τα μηχανήματα στο αγροτικό του Στρατή, μπαίναμε και οι πέντε μπροστά, πώς χωρούσαμε δεν ξέρω.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Αρίστος Τόβας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1959 και με την οικογένειά του ήρθε στο Μεσότοπο στα δύο του χρόνια. Είναι γιος του Δημήτρη Τόβα και της Δεσποινιάς Βασιίλα και έχει μια αδελφή, την Κλειώ Τόβα-Τζοβάνη. Σπούδασε Κοινωνική Εργασία στο ΤΕΙ Ηρακλείου Κρήτης, ειδικεύτηκε σε κοινωνική εργασία με ομάδες και με κοινότητες. Μετά την παρακολούθηση σεμιναρίου έγινε εκπαιδευτής σε θέματα τοπικής ανάπτυξης. Στα πλαίσια του Κοινωνικού Μετασχηματισμού έφτιαξε την Κοινωνική Παρέμβαση Μεσοτόπου το 1996, μια επιτροπή, που κάλυψε κοινωνικά και άλλα θέματα στο Μεσότοπο, όπως δημιουργία θεατρικής ομάδας, μαθήματα φωτογραφίας, περιβαλλοντικά θέματα, δημιουργία του Γυναικείου Συν/σμού και της Αστικής Εταιρίας, που τελικά αντικατέστησε την Κοινωνική Παρέμβαση. Εργάστηκε στον Κοινωνικό Τουρισμό της Εργατικής Εστίας, απ' όπου συνταξιοδοτήθηκε όταν η Εστία έκλεισε το 2012. Έκτοτε μένει στο Μεσότοπο. Παραμένει ακούραστος αρωγός στο Γυναικείο Συν/σμό και παράλληλα οργανώνει βραδιές «Θεραπευτικόν καραόκε» και άλλες δραστηριότητες. Με τη μουσική και το τραγούδι ασχολούταν πάντα, ουσιαστικά αυτοδίδακτος.

Το Σεπτέμβρη φύγανε οι υπόλοιποι κι έμεινα μόνος. Τι να κάνω, αποφάσισα να πάω κι εγώ στην Αθήνα. Τότε παίζαμε πολύ και για το Σύλλογο, που διοργάνωνε εκδηλώσεις για να καλύψει το κόστος της δεύτερης αίθουσας που εκείνη την εποχή είχε αγοράσει. Δεν κάναμε πάντως πολλές δουλειές στην Αθήνα. Χριστούγεννα-Πάσχα-καλοκαίρι γυρίζαμε στο χωριό και παίζαμε. Το δεύτερο καλοκαίρι ήρθε κι ο **Γιώργος Ιωσηφέλης** μαζί μας, που ήταν βέβαια πολύ έμπειρος, με τεράστιο ρεπερτόριο, ήξερε θεωρία, ήξερε μουσική, ήξερε ακόμα και τι τραγούδι χορεύει ο καθένας στα πανηγύρια! Από κει και πέρα αρχίσαμε να δουλεύουμε πολύ και πλέον επαγγελματικά. Παίζαμε αυτά που ζητούσαν στα πανηγύρια και στους γάμους, όχι πια ό,τι θέλαμε εμείς. Το δεύτερο χειμώνα ηχογραφήσαμε και μια κασέτα, όπου τραγουδούσε η Κλειώ. Υπάρχει ακόμα αυτή η κασέτα, κάπου την έχω. Η Χωραφουδιώτικη Κομπανιά έπαιζε για 6-7 χρόνια. Υπήρχαν λεφτά, ο κόσμος τότε ήθελε να γλεντήσει με ζωντανή μουσική. Μόνο οι ντίσκο είχαν ηχητικά συστήματα, οι καφετέριες δεν διέθεταν, ήταν ακριβά.

Αυτά ήταν τα ωραία χρόνια που ήμασταν όλοι μαζί. Μετά χωριστήκαμε. Εγώ έμεινα να δουλέψω με το Γιώργο Ιωσηφέλη, ο Γιάννης άρχισε να παίζει με το Γρηγόρη, με τον οποίο έπαιζε κι εγώ. Τον είχα και συγκάτοικο! Αρχικά έπαιζα με το Χρήστο, οι δυο μας, όταν οι άλλοι έφευγαν στη Αθήνα, κατά κάποιο τρόπο συντηρούσαμε και την πελατεία μας. Μετά συγκατοικήσαμε με το Γρηγόρη και παίζαμε στη Λέσχη του ΟΤΕ και με το Βαγγέλη αργότερα. Μάλιστα, δε θα ξεχάσω που ήλεγα στο Γρηγόρη τότε: Παίζε μπουζούκι, Γρηγόρη κι εκείνος έλεγε: Σιγά μη γίνω μπουζουξής! Εγώ θα γίνω γυμναστής! Ήταν καλός δρομέας. Έπαιζε μπουζούκι με ένα ύφος χαρακτηριστικό, αναγνώριζες το δικό του ήχο, ξεχώριζε. Και του ήλεγα πήγαινε να κάνεις θεωρητικά, σπουδές, φωνητικά κι απαντούσε όχι, θα γίνω γυμναστής. Έλα ντε, όμως, που έγινε μουσικός!

5. Συνεχίζεις πάντα να ασχολείσαι με τη μουσική;

Ταυτόχρονα με την εργασία μου ως κοινωνικός λειτουργός δημιούργησα ένα απογευματινό μουσικό εργαστήρι για παιδιά. Τον πρώτο μήνα γράφτηκαν 15 παιδιά, ένα από τα οποία ήταν ο **Δημήτρης Νικ. Βασιίλας**. Την επόμενη χρονιά είχα τον **Κώστα** και τη **Χρύσα Τζοβάνη**. Το εργαστήρι λειτουργούσε με στόχο να βάλει το παιδί στο χώρο της μουσικής, να αποκτήσει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να τα καταφέρει και να προχωρήσει πιο πέρα. Συνεχίζω να διδάσκω σε παιδιά στο χωριό, ξεκινώντας από τον **Παναγιώτη Βουγιούκα** στα ντραμς, που είναι ταλεντάκι.

Μετά έκανα ένα σεμινάριο για τουμπερλέκι όπου ξεχώρισα τον **Ηλία Καφετζή**, τη **Μυρσίνη Βασιίλα**, τη **Σταυρούλα Καφετζή**. Και φωνές, όπως η **Εύα Καφετζή**, η **Δήμητρα Σιβρή**. Έχω αρκετά παιδιά και φέτος έγινε πιο συστηματικό.

5. Έγινες το πρώτο σκαλοπάτι για πολλά παιδιά, που μετά προχώρησαν. Τι συμβουλές τους δίνεις; Τα δικά σου παιδιά συνεχίζουν την οικογενειακή παράδοση;

Και τα τρία μου παιδιά ασχολούνται με τη μουσική, παράλληλα με τις σπουδές τους. Οι γονείς να δώσουν την ευκαιρία στα παιδιά τους να ασχοληθούν με τη μουσική, ειδικά αν διακρίνουν κάποια κλίση. Έτσι κι αλλιώς τα παιδιά που έχουν το χάρισμα φαίνονται, δεν κρύβεται αυτό. Ένα παιδί πρέπει να έχει έμφυτο το ρυθμό και την αρμονία, αλλή και να τα δουλέψει. Χωρίς δουλειά κι αφοσίωση δε γίνεται τίποτα. Τα συμβουλεύω να ξεκινήσουν από κάτι απλό διερευνητικά, όπως ένα κρουστό και αν δουν ότι τα ενδιαφέρει και τα καταφέρνουν, να συνεχίσουν.

Όταν τα βράδια αργεί να 'ρθει ο ύπνος, βγαίνουν από το χρονοντούλαπο χιλιάδες αναμνήσεις, μορφές, γεγονότα, τριγυρνάνε γύρω-γύρω να πάρουν σειρά, με κοιτάζουν και μου γνέφουν να μην τα ξεχάσω. Και εγώ πελαγωμένη διαλέγω, διαλέγω, τα βάζω στην σειρά, ταξινομώ, παραμερίζω και τελειωμό δεν έχουν. Μια τέτοια ιστορία ήταν πιο αποφασιστική, πιο γρήγορη και ήρθε να μου σταθεί μπροστά-μπροστά και να απαιτεί προτεραιότητα, ε, ας μην της χαλάσω το χατίρι.

Θα 'μουν 14 χρονών, ήταν Μάιος, όταν η μάνα γλιόστρησε, έπεσε και έσπασε το πόδι της. Την πήγε ο πατέρας στη Μυτιλήνη, μπήκε στο γύψο. Άσχημο σπάσιμο και μάλιστα σε δυο μεριές, χρειαζόταν ακινησία, κρεβάτι και ξεκούραση. Ήταν δύσκολο σε ένα σπίτι με τόσους ανθρώπους, μικρά παιδιά. Εγώ ήμουν η μεγάλη, μα και εγώ παιδί ακόμη, πήρα όλη τη λιάτρα του σπιτιού επάνω μου. Ετοίμαζα το φαγητό με τις συμβουλές της μάνας και τα κουτσοκατάφερνα. Έλα όμως που τελειωσαν τα καρβέλια το ψωμί και τότε ούτε φούρνοι υπήρχαν για έτοιμο ψωμί, ούτε τίποτα. Η γιαγιά έλειπε στον Ποδάρ... Τώρα τι γίνεται;

-Μαμά, δεν έχουμε ψωμί, τελειωσε.

-Ε, και τι κάθεται, μου λέει.

Εγώ νόμιζα ότι θα μου πει να φωνάξω καμιά γειτόνισσα να βοηθήσει.

-Μπα! να υποχρεωθούμε; Εξάλλου ένα μήνα θα 'μαι στο γύψο, θα χρειαζούμαστε πολλές φορές να ζυμώσουμε.

-Ε, και; Τι θα κάνουμε;

-Βάλε νερό να βράσει, φέρε τη σκάφη δίπλα στο ντιβάνι, το αλεύρι, το αλάτι και κοσκίνισε το αλεύρι μέχρι να γίνει το νερό.

Εγώ την κοίταζα σαν χαμένη.

-Έλα, έλα, μου λέει, μη χασομεράς. Θα σου ρίχνω το νερό και θα σου λέω.

Και έτσι άρχισε ο αγώνας.

- Σιγά, σιγά, να πει το νερό. Πρώτα το ανακατεύεις καλά και μετά αρχίζεις και ζυμώνεις.

Εγώ άμαθο παιδί, να προσπαθώ με όλες τις δυνάμεις μου, βλέπεις, δεν ήταν ένα ψωμί, πέντε ήταν παρακαλώ! Δε θα ανάβαμε φούρνο για ένα ψωμί!

-Ζύμωνε καλά, να μην έχει σβόλους, να 'ναι λεία η ζύμη. Άιντε, καλά τα κατάφερες, φέρε την πινακωτή να τα πλάσεις, να φουσκώσουν, για να φουρνιστούν. Το βράδυ όταν έρθει ο πατέρας σου να 'χει ψωμί.

Θυμάμαι σε μια ώρα-μιάμιση ανέβηκαν τα ψωμιά. Εγώ χαρά, για το κα-

τόρθωμά μου!

Τώρα τι γίνεται; Δίπλα στο σπίτι μας είχε φτιάξει ο πατέρας μου φούρνο σε ένα παλιό σπίτι που 'χε αγοράσει. Τώρα Χριστίνα, λέω, αρχίζουν τα δύσκολα.

-Θα ανάψεις το φούρνο, μου λέει, θα τρίψεις με τον σκάλεθρο, για να πυρώσουν οι πλάκες και όταν τον δεις και κοκκινίσουν τα μάγουλά του, θα πανίσεις με βρεμένη πάνα κι ένα ένα με το φτυάρι θα ρίχνεις τα ψωμιά και να 'ρχεσαι να με ρωτάς ό,τι δεν κατάλαβες.

Έκανα το σταυρό μου, είπα κάνα δυο φορές το Πάτερ ημών από μέσα μου και ρίχτηκα στην φωτιά. Έριχνα αστοιβές, έριχνα κλαδιά, μα δεν έβλεπα να κοκκινίζουν τα μάγουλα του φούρνου. Όταν πια έριξα και το τελευταίο κλαρί, τρέχω και λέω στη μάνα μου:

-Τι γίνεται τώρα; Τέλειωσαν τα ξύλα!

-Αμάν!!! μου λέει η μάνα μου, όλα τα 'καψες;

Εκείνη την ώρα που τα 'χαμε χαμένα, εγώ δηλαδή, να σου και έρχεται η γειτόνισσα.

-Τι γίνεται Καλλιόπη;

-Έτσι και έτσι, της λέω, τελειωσαν τα ξύλα.

-Πάμε μωρό μου να δούμε, φοβήθηκε η μάνα σου μη μου δώσει πίτα και δεν με φώναξε; είπε χαριτολογώντας. Μόλις είδε το φούρνο βγάζει μια φωνή:

-Χριστίνα μωρό μ', ΤΟΥΡΚΟ τον έκανες!!!

-Καλέ θεια Δεσποινιώ, εγώ δεν βλήπω τα μάγουλά του να κοκκινίζουν.

Μου εξήγησε τι ακριβώς είναι τα μάγουλα του φούρνου.

-Τώρα πρέπει να τον κρυώσουμε γιατί έτσι που τον έκανες θα καούν τα ψωμιά, με τόση θέρμη.

Και έτσι μπήκα στο νόημα του ζυμώματος και του φουρνίσματος. Να 'σαι καλά κυρά Δέσποινα, εκεί ψηλά που είσαι και να γελάς όταν το θυμάσαι. Αυτή ήταν η γενιά η δική μας, με τα άσχημα, με τα καλά της, αλλά προπαντός με ανθρωπιά. Βλέπω τώρα τα νέα παιδιά 14-15 χρονών, άραγε θα μπορούσαν να πάρουν τέτοιες ευθύνες; Αμφιβάλω. Καμιά φορά μου παραπονιούνται τα παιδιά μου ότι τα στρίμωχνα στις δουλειές, τους έδινε μεγάλες ευθύνες, τους λέω γι' αυτό γίνετε σωστοί άνθρωποι.

Αλήθεια, όσο μεγαλώνει ο άνθρωπος ο νους του πάει όλο στα περασμένα, λες και σταμάτησε η ζωή του εκεί. Η ζωή μας καλπάζει σαν ατίθασο άτι, αλήθεια, πόσο γρήγορα περνούν τα χρόνια...

ΜΝΗΜΗ ΞΕΝΟΥΛΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΟΥΤΣΗ (1926-2019)

ΦΩΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ

Μας άφησε χρόνους στις αρχές Δεκεμβρίου η θεια-Ξενούλα Παπουτσή... Ήταν κόρη της θεια-Μαρίας και του μπαρμπα-Αντώνη Βασιίλα. Παντρεύτηκε τον Γιώργη Γρ. Παπουτσή -αγωγιάτη, αγρότη, μπακάλη κι ο Γρηγόρης ήταν ο μοναχογιός τους. Ήταν μια καθοσυνάτη γυναίκα εκεί στα Χωραφούδια, στη γειτονιά που μας χόρτασε παιχνίδι.

Όταν παιδιά παίζαμε στην όμορφη αλιάνα, τη θυμόμαστε να σκουπίζει μπροστά στο σπίτι της, να περιποιείται τα λουλούδια στην αυλή της, να κουβεντιάζει με τον καλό της αδερφό, τον μπαρμπα-Γιώργη, που είχε δίπλα το ατγκαναριό-σιδηρουργείο. Όταν τα καλοκαιρινά απομειήμερα «σταλίζαμ» όλη η καλοπαρέα και παίζαμε χαρτιά κάτω απ' του Δέντρου κι ο μπαρμπα-Αντώνης, ο πατέρας της, μας... γλυκοπεύραζε, αυτή ήταν στο κατώφλι, για να χαίρεται με τον παιδικό μας αυθορμητισμό και «να μας έχει στο νου της». Όταν μεγαλώσαμε κι ερχόμασταν να την «ανιγουρέψουμ» και να πούμε δυο κουβέντες ήταν πάντα με την πόρτα ανοιχτή, το χαμόγελο γάργαρο και τον δίσκο έτοιμο με το γλυκό κουταλιού! Στις εκδηλώσεις για τον ερχομό τ' Αυγούστου, και τα γλέντια στον παλιό καφενέ με το άναμμα της φωτιάς ήταν «ψυχή της πεζούλας»! Να φτιάξει μεζέδες, να βγάλλει καρέκλες, να δώσει κουρελιάδες και χραμέλια για τους επισκέπτες!

Ήταν μια προκομμένη γυναίκα, μια υπομονετική και στοργική σύντροφος, μια γλυκιά μάνα, σαν κι αυτές της γενιάς της! Ήταν και χρυσοχέρα-μαστόρισσα! Την θυμάμαι πριν καμιά εικοσαριά χρόνια μαζί με την θεια-Χρύσα Ζαγκούλη να ανοίγουν «φύλλο» για τιμηλούδια σε χαρές συγχωριανών μας. Είχαμε μια ανάλαφρη κουβέντα και τις φωτογράφισα! Κάθισα, χάζευα τα σκέρτσα τους και

καμάρωνα τούτη την πανάρχαια τέχνη.

Τον Αύγουστο του 2014 μόλις τέλειωσαν οι παιδικόι αθλητικοί αγώνες στον Πάλιουρα, κατέβηκα απ' τα Χωραφούδια. Πέτυχα την Πεζούλα με κόσμο...

Ο μπαρμπα-Μήτρος (Τόβας), η θεια-Χρύσα (Τριγώνη) κι η θεια-Ξενούλα ήταν στις θέσεις τους. Κάθισα λίγο για μπαφίρα, αποθανάτισα τη στιγμή και τους αποχαιρέτησα...

Μνήμες γλυκές καλών ανθρώπων, που ήρθαν, έζησαν, πρόσφεραν και φεύγουν πλήρεις ημερών κι αναπαμένοι...

Τα θερμά μας συλλυπητήρια στον γιο της, τον καλό μας φίλο, τον Γρηγόρη-τον γιατρό, στα εγγόνια, στους συγγενείς της.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής γης που την σκέπασε...

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33, ΔΑΦΝΗ, 172 34 ΑΘΗΝΑ | ΤΗΛ.: 210 9707417 FAX: 210 9762595
www.mesotopites.weebly.com | e-mail: anagenme@gmail.com

Υπεύθυνος έκδοσης: Αντζέλλα Κοντού, angelakontou1971@gmail.com

Συντακτική ομάδα:

Εύα Καφετζή, evakafetzia@gmail.com | Άρτεμης Κωνστανταδέλλη, artemis.kon@hotmail.com

Ελευθερία Κωσταντή, ekostadi@gmail.com

Άρτεμης Φιλιππίδης, artemisf@otenet.gr | Ευαγγελία Χυδεριώτου, evachid@yahoo.gr

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ: ΕΛ. Ι. ΚΑΡΤΕΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΝΙΚΑΙΑΣ 10, 104 34 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 88.26.392, FAX: 210 88.20.655, peritechnon@yahoo.gr

Η Συντακτική ομάδα δικαιούται να συντέμνει, να τροποποιεί ή να απορρίπτει κείμενα προς δημοσίευση, ολόκληρα ή μέρος αυτών, αν είναι αντίθετα προς το καταστατικό του Συλλόγου ή τον κανονισμό της εφημερίδας και εάν κρίνει ότι μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα στις σχέσεις των μελών και στις σχέσεις με τρίτους. Όλα τα προς δημοσίευση κείμενα πρέπει να υπογράφονται από τους συντάκτες τους και θεωρείται δεδομένο ότι εκφράζουν τις προσωπικές τους απόψεις.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

- Ο Ιωάννης Ιωσηφέλης του Παναγιώτη και η Άννα Κουρλή του Ιωσήφ παντρεύτηκαν στο Μεσότοπο.
- Ο Παναγιώτης Πιπίνης του Μιχαήλ και η Άννα Βλάχου παντρεύτηκαν στη Θεσσαλονίκη.
- Ο Μπάμπης Σαραντίδης του Παναγιώτη και η Μαρία Τζιβελέκη παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Θοδωρής Γωγής του Φίλιππα και η Μυρσίνη Τικέλλη απέκτησαν αγοράκι στο Μεσότοπο.
- Η Μαρούσα Σβάρνα, το γένος Φωτίου Ζουμπουνέλλη και ο Στάθης Ποζιόπουλος απέκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.
- Ο Κωνσταντίνος Νικ. Σταύρου, το γένος Κλεοπάτρας Χριστοδουλή (Γροσά) και η Λυγερή Καρασάββα απέκτησαν αγοράκι στην Αθήνα.
- Ο Σπύρος Ιγν. Σκομβούλης και η Αλεξάνδρα Ρουμπή απέκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε στην Ερεσό ο Χαράλαμπος Καρδαράς του Σωτηρίου.
- Πέθανε στο Μεσότοπο ο Γεώργιος Παπουτσής του Αποστόλου.
- Πέθανε στην Αθήνα η Ξενούλα Παπουτσή του Γεωργίου.
- Πέθανε στην Αθήνα ο Χρήστος Αγριτάκης.
- Πέθανε στην Αθήνα η Αναστασία Βουγιούκα του Ιωάννη.

Ευχόμαστε συγχαρητήρια στις οικογένειες για τα ευτυχή γεγονότα και συλλυπητήρια στους οικείους των εκλιπόντων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

- Το Δ.Σ. του Σύλλογου ευχαριστεί θερμά τη γραφίστρια Γιώτα Φιλιππίδη για τη βοήθεια που προσέφερε αφιλοκερδώς σχεδιάζοντας αφίσες για διάφορες περιστάσεις.
- Οι δάσκαλοι του Δημοτικού Σχολείου ευχαριστούν την κυρία Χρυσάνθη Βουδούρη για το κέρασμα που τους πρόσφερε, για τη συμπλήρωση 4 χρόνων από το θάνατο του συζύγου της Ρήγα.
- Η οικογένεια Γαβριήλ Μιχαηλίδη ευχαριστεί θερμά το γιατρό Γρηγόριο Παπουτσή, Δ/ντή της Β.Γ.Χ. του νοσοκομείου ΚΑΤ που χορηγεί τις ιατρικές του υπηρεσίες στα προβλήματα υγείας που κατά καιρούς αντιμετωπίζει η σύζυγος και μητέρα μας Αγάπη Βαλαβάνη - Μιχαηλίδου.

Έχεις μήνυμα

Τόση βροχή και σήμερα,
Όμως δε σκέφτομαι εμένα, εσένα νοιάζομαι,
Μη βραχείς και μου κρυώσεις.
Στη τσάντα σου μέσα θα βρεις μια ομπρέλα, στην έβαλα χτες,
όταν άκουσα το δελτίο καιρού.
Εγώ θα μείνω στη βροχή μέχρι να έρθει η άνοιξη,
Μέχρι να έρθεις εσύ...

Σκορπιός

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

- Ο Δημήτρης Γουγής του Μιχαήλ, στη μνήμη της συζύγου του, Χρυσούλας, 100€.
- Ο Στέλιος Ζουμπουνέλης, στη μνήμη της αγαπημένης μας Χρυσούλας Γωγή, 20€.
- Ο Μιχάλης και η Σοφία Σαραντίδη, στη μνήμη της αγαπημένης μας Χρυσούλας Γωγή, «Καλό ταξίδι, Χρυσούλα μας!», 25€.
- Η Τασούλα Αργυροπούλου, για τις δραστηριότητες του Σύλλογου, 20€.
- Ο Ηλίας Βουδούρης και η Μυρσίνη Βουδούρη, στη μνήμη των φίλων που χάσαμε, 30€.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

- Θεοδόση Πρινωτάκη, 50€.
- Μέληρω Δαγκλή του Γρηγορίου, 50€.
- Άννα Κράμνη - Τραγέλη, 50€.
- Τασούλα Αργυροπούλου, 50€.
- Βίκυ Καραγιάννη, 100€.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕΣΟΤΟΠΟΥ:

- Βουρνάζος Δημήτριος και Νιόβη εις μνήμην των αδελφών τους Εμμανουήλ Βουρνάζου και Χαράλαμπος Κοντάρτα το ποσό των 50€.
- Θεοδώρα Καζηρή αντί μνημοσύνου εις μνήμην του συζύγου της Λουκά Καζηρή το ποσό των 100€.

ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Η εξοχική κατοικία του Αρτέμη Τσιγάρου στο Ταβάρι Μεσοτόπου σε τιμή ευκαιρίας. Τηλέφωνα επικοινωνίας: 2105733632 - 6980108230

«Ο Σύλλογος ευχαριστεί τους αδερφούς Ζουμπουλή για τις μεταφορές»

ΚΑΦΕΝΕΙΟ

- Το «Καφενείο» του Σύλλογου ευχαριστεί τους:
- Γεώργιο Δουδουνή (Ψύλλο), για 4 πεντάρες κρασί και μία πεντάρα ούζο, όλα παραγωγής του.
 - Ασπασία Μοσχοβέλη, για ένα κιλό καφέ και 1 κιλό ζάχαρη.
 - Καίτη Σουργιά, για ένα κιλό καφέ και 1 κιλό ζάχαρη.
 - Αγγέλα Κοβιού-Μαντά, για γλυκά κουταλιού, ζάχαρη, καφέ, 5 λίτρα κρασί, στη μνήμη του συζύγου της Χρήστου Κοβιού.
 - Αποστόλη Παπαβασιλείου του Γεωργίου, για μια πεντάρα κρασί, ένα μπουκάλι τσίπουρο και ένα μπουκάλι ούζο, όλα παραγωγής του.
 - Μιχάλη Χριστοδούλου, για ένα βάσο ελιές «κλαστάδες».
 - Τεό Πρινωτάκη, για μια πεντάρα ρετσίνα.
 - Στέλιο Τσαλαβούτη, για μια κατσαρόλα σαλιγκάρια.
 - Μιχάλη Χριστοδούλου, για ένα τεκεκέ λάδι, στη μνήμη της συζύγου του, Φωτεινής.

Αν εκ παραδρομής ξεχάσαμε να αναφέρουμε κάποια προσφορά στο καφενείο, ζητούμε συγγνώμη.

Στους δύσκολους καιρούς που περνάμε η συνδρομή όλων είναι απαραίτητη για να μπορεί ο Σύλλογος να συνεχίζει σταθερά την πορεία του.

Ευχαριστούμε πολύ τα μέλη μας που στηρίζουν τη συλλογική δράση και πληρώνουν τη συνδρομή τους (συνδρομή μέλους 20€, συνδρομή μόνο για εφημερίδα 15€, συνδρομή εξωτερικού 50€).

Σας υπενθυμίζουμε ότι μπορείτε να τακτοποιήσετε τη συνδρομή σας ερχόμενοι στο Σύλλογο κάθε Δευτέρα 18.00 - 21.00 μ.μ. (210 9707417). Επίσης μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στην Τράπεζα Πειραιώς GR16 0172 0660 0050 6604 5290 408 (Σύλλογος Μεσοτοπιτών). Παρακαλείσθε να ενημερώνετε τον ταμιά, Αρτέμη Φιλιππίδη, για την κατάθεσή σας στο τηλ. 6932416314. (Ο παλιός λογαριασμός στην Alpha Bank δεν ισχύει πια.)

Ψυχοθεραπεία
Ενηλίκων
Παιδών
Εφήβων

Ευαγγελία Κόλλια
Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπεύτρια
Msc Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

☎ 698 17 66 515
✉ evakollia6@gmail.com

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ
ΕΚΔΡΟΜΕΣ

📍 Θεσσαλονίκης 14, Γέρακας, 15344 ☎ 2106618705
📠 6942469478 ✉ info@luxtours.gr 🌐 www.luxtours.gr

Οδοιπορικό στον φθινοπωρινό Μεσότοπο...

Στα μέσα του Νοεμβρίου βρέθηκα για λίγες μέρες στο χωριό μας, τον Μεσότοπο. Ουρά του φθινοπώρου κι η πρώτη βροχή της προκοπής ήρθε την Πέμπτη, 14 του μηνός. Όλα μέχρι τότε θύμιζαν καλοκαίρι... Όμως έλειπε το ανθρωπομάνι!

Λιγοστοί οι άνθρωποι στους δρόμους... Ο κόσμος τούτο τον καιρό ασχολείται με το λιομάζεμα. Κι ο καρπός πρέπει να ταξιδέψει στη Βατούσα, στην Άντισσα, στα Παράκοιλα ή στη Φτερούντα με τις καστανιές και τις φιρικιές, μιας και τα μεγαλοχώρια Ερεσός, Μεσότοπος εδώ και χρόνια δεν έχουν λιιοτριβί ανοιχτό...

Η πλατεία μας στην ομορφιά των φύλλων του Φθινοπώρου.

Οι κτηνοτρόφοι έχουν τις γέννες των ζωντανών τους κι οι αλεπούδες, που έχουν θεριέψει σε αριθμό, μη θέλοντας, στερούν απ' το κοπάδι, κυρίως νεογέννητα αρνιά αλλά και ανήμπορες μανάδες την ώρα που γεννοβολούν... Βρεγμένα τα λιθόστρωτα και λιγοστοί

στους καφενέδες οι θαμώνες... Η εκκλησιά της Παναγιάς φρεσκοβαμμένη, καμαρώνει την ομορφιά της, δίπλα στο μεγαλόπρεπο καμπαναριό, που... τα πάντα ορά. Η πλατεία σιωπηλή, με τα πεσμένα πλατανόφυλλα, να της δίνουν την όψη της εποχής... Ο κεντρικός δρόμος στα παγκάκια έχει λιγοστή κίνηση. Ανάμεσά τους και τρεις κτηνοτρόφοι από τα Χίδηρα, που ήρθαν να πάρουν ζωοτροφές από τον Συνεταιρισμό. Το γραφείο της Κοινότητας ανοιχτό, κι ο Πρόεδρος Γαβριήλ Πιπίνης στη θέση του... Τα σχολιαρόπαιδα ετοιμάζουν τη γιορτή του Πολυτεχνείου και τραγουδούν στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου, επίκαιρα τραγούδια, την ώρα που ο πλανόδιος ψαράς, στο megafono του αυτοκινήτου του, διαλαλεί το δικό του μήνυμα και λέει τα καλύτερα λόγια για την «παπαλίνα Αποθήκας!!!».

Πέρασα και τα καμάρωσα! Με καλοδέχτηκε η συναδέλφισσα και γειτόνισσα στο χωριό Τζοάννα Κάλφα, Δ/τρια του Σχολείου. Τα παιδιά κάναν την πρόβα τους. Στην ορχήστρα ο αγαπητός φίλος Αρίστος Τόβας στην κιθάρα και στο τραγούδι με τα μαθητούδια του, τον Ορφέα Ιωάν. Βουγιούκα στο μπουζούκι και την Ελέννα Γεωργ. Ζουμπουνέλλη στα κρουστά! Τα παιδιά, με την καθοδήγηση του δασκάλου τους κ. Κατσάνικα Ιωάννη, διάβάζαν κείμενα και απήγγειλαν ποιήματα! Όταν έφευγα πέρασα να χαρώ από κοντά τον σχολικό τους κήπο, με τα μαρούλια και τα λοιπά σαλατικά!

Όταν οι παρέες στο σχολείο γράφουν ιστορία!

Στα δυο παραδοσιακά τυροκομεία του χωριού «Βουρνάζου» και «Βασιίλα» κτηνοτρόφοι έφεραν το γάλα τους. Σε λίγο θα γίνει γιαούρτι, φέτα, λαδοτύρι, βούτυρο, κεφαλογραβιέρες, τυροκομικά προϊόντα εκλεκτά, που θα διατεθούν στο νησί και παραπέρα!

Κλειστές οι πόρτες των περισσότερων σπιτιών. Όπου υπάρχει όμως νοικοκυρά, απλόχερα θα σε τρατάρει γλυκό του κουταλιού: Κυδώνι-κυδωνόπαστο ή ρισσέλι(ι) ή σύρκο εκλεκτό! Είχα την ευτυχία να επισκεφθώ και την αγαπημένη μου γειτόνισσα στον ποταμό τη θεια-Αφρουδή Πιπίνη και να χαρώ την ομορφιά του γειτονιού με τα κεράσματα! Στιγμές μοναδικές!

Στις τρεις κοιλάδες μας, τον Χρούσο, το Ταβάρι και τον Ποδαρά γίνονται πρωτοφανή ανταπλημμυρικά έργα! Από το καλοκαίρι είχαν αρχίσει στο Ταβάρι και προχωρούν! Οι μεγάλες καταστροφές των προηγούμενων χρόνων κινητοποίησαν την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, που βάλθηκε να θωρακίσει τον τόπο. Στον Ποδαρά όμως, και συγκεκριμένα κεντρικά και βόρεια της κοιλάδας, χρειάζονται συμπληρωματικά έργα, μικρής σχετικά δαπάνης, που αν δεν γίνουν εγκαίρως μπορεί να ανατρέψουν τον όλο σχεδιασμό. (Στο κεντρικό ποτάμι έχουν γίνει από πέρυσι έργα από την μέση και προς τα κάτω και για να είναι αυτά λειτουργικά, θέλει παρόμοιες παρεμβάσεις από τα βόρεια μέχρι και τη μέση της κοιλάδας).

Παράλληλα χρειάζεται μακρόχρονη προσπάθεια και στην πρόληψη, μιας και στα μέρη μας η διάβρωση του επιφανειακού χώματος προχωρά ραγδαία-λόγω και της υπερβόσκησης. Στηλεκάνη απορροής του Ταβαρίου όλα τα γύρω βουνά στέκουν ολόγυμνα. Το ίδιο συμβαίνει σε πολλά σημεία της περιοχής μας. Πόσο νερό θα ρουφούσε η γης αν το επιφανειακό χώμα ήταν στη θέση του, με φρύγανα, με δέντρα και με τις πεζούλες να στέκουν ολόρθες; Εδώ και δεκαετίες οι επιστήμονες μιλούν για το φαινόμενο ερημοποίησης της δυτικής Λέσβου... Και οι φωτογραφίες από δορυφόρους εντείνουν τον προβληματισμό! Θέματα που πρέπει να τα αγγίξουμε σήμερα και να βρούμε προτάσεις και λύσεις προς το συμφέρον των ανθρώπων μας, που μοχθούν καθημερινά! Μπορούμε να βελτιώσουμε καταστάσεις και να προλάβουμε ή να μετριάσουμε τα αποτελέσματα μιας μελλοπονητικής μεγάλης νεροποντής...

Παλεύουν τα χωριά μας την καθημερινότητα... Φέτος τα λιόδεντρα ήταν στην καλή τους ώρα! Μπορεί να έλειψαν οι πρώιμες φθινοπωρινές βροχές, που θα βοηθούσαν, και

οι ζέστες του Οκτώβρη και του Νοέμβρη να θέρειψαν τον δάκο, αλλά οι ελιές είχαν σοδειά! Τα χέρια όμως είναι λιγοστά. Δύσκολα να βρεις ραβδιστάδες και εργάτες, για να μαζευτεί ο καρπός. Και στο χωριό μας οι ξένοι εργάτες είναι ελάχιστοι. Παρ' όλα αυτά ο καθένας προσπάθησε για το καλύτερο. Άλλοι ήρθαν από την Μυτιλήνη, άλλοι από την Αθήνα, για να μαζέψουν τις ελιές. Αγώνας για τη σοδειά!!!

Το ίδιο κάναμε κι εμείς με τα αδέρφια. Το λιιοτριβί που μας εξυπηρέτησε ήταν στη Φτερούντα. Ολόκληρη διαδρομή μέχρι να φτάσεις σ' αυτό το όμορφο πανωχώρι, που κρατείται να μη σβήσει! Λιγοστοί πια όσοι μένουν εδώ τον χειμώνα και ο μοναδικός καφενές έκλεισε κι αυτός! Στέκει πανέμορφο με τα ομορφοκοτισμένα σπίτια του, που τα συντηρούν με πάθος τα ξενάκια του κι έρχονται τα καλοκαίρια για να το ζωντανέψουν! Είναι το πιο ορεινό χωριό της Δυτικής Λέσβου, με δάση καστανιές, βελανιδιές και πεύκα! Θυμάμαι που στα μικράτα μας, ο πατέρας από δω έφερνε κάστανα και μήλα φιρικία! Το ποταμάκι κυλούσε γάργαρο τα νερά του και δίπλα η ταμπέλα οδηγούσε τον επισκέπτη σε περιπατητικές διαδρομές μέσα στο δάσος! Πού είναι οι άνθρωποι που ξεவிτεύτηκαν; Πού είναι οι πολιτικές που θα ζωντανέψουν τα χωριά μας; Πώς θα πληθύνουν τα παιδιά στα σχολεία μας; Τι μπορεί να γίνει -έστω και στο παραπέντε- για να μη σβήσει η ζωή στην ύπαιθρο, εδώ στις άκρες του Ελληνισμού; Παρόμοιες σκέψεις ήρθαν στο νου την ώρα που περπατούσα τριγύρω από το λιιοτριβί, ανάμεσα στην παγερή σιωπή του χωριού και καμάρωνα λίγα μέτρα παραπέρα την περήφανη κολλέθρα του παλιού νερόμυλου! Παραδίπλα πέτυχα μια ξεχασμένη μηλιά-φιρικιά. Ήμουν τυχερός που βρήκα ένα μήλο στα

Φτερούντα, το χτες που μας μιλά! Η κολλέθρα του παλιού νερόμυλου με τις παλιές μυλόπετρες του λιιοτριβιού...

κλαδιά της. Το πήρα σαν πολύτιμο φυλακτό μιας άλλης εποχής! Η νοσταμιά του με αποζημίωσε!

Οι τιμές στο γάλα και στο λάδι χαμηλές... Χρειάζεται αγώνας για να... γυρίσει ο ήλιος! Η «Φέτα του Συνεταιρισμού Μεσοτόπου» πάει πολύ καλά κι αυτό είναι ένα θετικότατο μήνυμα για την πρωτογενή μας παραγωγή.

Ο δρόμος Καίληνης-Σιγρίου προχωρεί ικανοποιητικά, ενώ με γοργούς ρυθμούς δουλεύουν το λι-

Η μάνα και το νεογέννητο! Αγώνας για τη ζωή!

μάνι του Σιγρίου. Ελπιδοφόρα όλα αυτά! Τα δυο αυτά μεγάλα έργα είναι πολύ σημαντικά για τον τόπο. Φτάνουν όμως για να ζωντανέψουν τα χωριά μας;

Το πανέμορφο νησί μας ζορίζεται... Το προσφυγικό-μεταναστευτικό, θέμα πολυσύνθετο, που προβληματίζει... κι ακουμπά τις αντοχές. Τα χωριά μας μικραίνουν... Όμως όλοι εμείς, είμαστε για να παλεύουμε και να τρανέουμε την ελπίδα. Δίπλα στους ανθρώπους που έμειναν στα χωριά μας. Πρέπει τα εμπόδια να ξεπεραστούν με σχέδιο-δουλειά-συνεργασία. Πρέπει η Πολιτεία, να δράσει και να συνδράμει... Ο καθείς με τον τρόπο του! Φεύγοντας νιώθεις πως πήρες ανάσες ζωής- ανάσες οξυγόνου, απ' αυτό το ευλογημένο νησί! Αλλά και πως έστω και με τη μικρή σου ολιγοήμερη παρουσία, κάτι πρόσφερε.

Αυτά έγγραφα στα μέσα του Νοεμβρίου. Από τότε και μέχρι τώρα, στα μέσα του Δεκεμβρίου, που... «φρεσκογράφονται» τούτες οι σειρές, οι βροχές ήταν αρκετές και γλυκές και πρασίνισαν τα βουνά μας. Τα ζωντανά άρχισαν να τρών' λίγο φρέσκο πράσινο χορτάρι. Το λιομάζεμα είναι πια στο τέλος του. Το ίδιο και το μάζεμα των φασολιών -λόμψια τα λέμε στο χωριό και είναι πεντανόστιμα!

Τα καζάνια είναι κι αυτά στα γλιτώματα. Μπόλικο ούζο, ρακί χωριανό, βγήκε στα ντόπια ρακοκάζανα! Δεν έλειψαν και φέτος τα γλεντάκια και οι επισκέψεις φίλων από μακρινά χωριά, που ήρθαν στον Μεσότοπο, για να βγάλουν το ρακί τους. Οι πατάτες είναι πια στην ώρα τους και είναι ξακουστές! Οι αγρότες μας σε Χρούσο, Ποδαρά, Ταβάρι ετοιμάζονται να τις βγάλουν και να τις δώσουν στο εμπόριο. Στο νησί μας, όπως και σε άλλα νησιά, το ζήτημα με το προσφυγικό μεταναστευτικό όλο και δυσκολεύει. Οι Ευρωπαίοι εταίροι μας οφείλουν να μοιραστούν το πρόβλημα...

Οι σχέσεις μας με τον εξ' Ανατολής γείτονα, μπαίνουν σε φάση κρίσιμη. Ενότητα, συνεργασία και καθαρό μυαλό, όλοι μαζί για να τα παλέψουμε!

Είθε να μπουνατσάρι ο καιρός, αλλά το... «Κόπανο» είναι μπουρινιασμένο!

Ξενιτεμένα αδέρφια, μη λησμονάτε τα χωριά μας, το νησί που μας γέννησε... Τα προβλήματα θα λυθούν όταν όλοι μαζί αγαντάρουμε και παλέψουμε να τα ξεπεράσουμε! Φέρτε το άρωμα του Μεσοτόπου στο τραπέζι σας! Προμηθευτείτε τοπικά προϊόντα: τυροκομικά, λάδι, ρακί, μέλι, πατάτες, φασόλια, γλυκά κουταλιού, κ.ά. σε κάθε ευκαιρία! Ενισχύστε την τοπική παραγωγή!

As είναι ο χειμώνας ήπιος κι οι βροχές γλυκιές! Καλή Χρονιά με Ειρήνη, Υγεία και Προκοπή! Γεια σου, πατρίδα! Κι αγάντα στη μεγάλη ανηφόρα...